

Belgische Senaat

Gewone Zitting 2001-2002

2-176

Plenaire vergaderingen
Woensdag 30 januari 2002

Namiddagvergadering

Handelingen

Sénat de Belgique

Session ordinaire 2001-2002

Annales

Séances plénières
Mercredi 30 janvier 2002

Séance de l'après-midi

2-176

De **Handelingen** bevatten de integrale tekst van de redevoeringen in de oorspronkelijke taal. Deze tekst werd goedgekeurd door de sprekers. De vertaling – *cursief gedrukt* – verschijnt onder de verantwoordelijkheid van de dienst Verslaggeving. Van lange uiteenzettingen is de vertaling een samenvatting.

De nummering bestaat uit het volgnummer van de legislatuur sinds de hervorming van de Senaat in 1995, het volgnummer van de vergadering en de paginering.

Voor bestellingen van Handelingen en Vragen en Antwoorden van Kamer en Senaat:
Dienst Publicaties Kamer van volksvertegenwoordigers, Natieplein 2 te 1008 Brussel, tel. 02/549.81.95 of 549.81.58.

Deze publicaties zijn gratis beschikbaar op de websites van Senaat en Kamer:
www.senate.be www.dekamer.be

Afkortingen - Abréviations

AGALEV	Anders Gaan Leven
CD&V	Christen-Democratisch & Vlaams
ECOLO	Écologistes
PRL-FDF-MCC	Parti Réformateur Libéral – Front Démocratique des Francophones – Mouvement des Citoyens pour le Changement
PS	Parti Socialiste
PSC	Parti Social Chrétien
SP.A	Socialistische Partij Anders
VL. BLOK	Vlaams Blok
VLD	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU-ID	Volksunie-ID21

Les **Annales** contiennent le texte intégral des discours dans la langue originale. Ce texte a été approuvé par les orateurs. Les traductions – *imprimées en italique* – sont publiées sous la responsabilité du service des Comptes rendus. Pour les interventions longues, la traduction est un résumé.

La pagination mentionne le numéro de la législature depuis la réforme du Sénat en 1995, le numéro de la séance et enfin la pagination proprement dite.

Pour toute commande des Annales et des Questions et Réponses du Sénat et de la Chambre des représentants: Service des Publications de la Chambre des représentants, Place de la Nation 2 à 1008 Bruxelles, tél. 02/549.81.95 ou 549.81.58.

Ces publications sont disponibles gratuitement sur les sites Internet du Sénat et de la Chambre:
www.senate.be www.lachambre.be

Inhoudsopgave	Sommaire
Bespreking van de verklaring van de Regering.....4	Discussion de la déclaration du Gouvernement..... 4
Samenstelling van commissies34	Composition de commissions 34
Berichten van verhindering34	Excusés 34

Voorzitter: de heer Armand De Decker

(De vergadering wordt geopend om 15.10 uur.)

Bespreking van de verklaring van de Regering

De heer Hugo Vandenberghe (CD&V). – Bij het aantreden van de paarsgroene regering, twee jaar geleden, publiceerde professor Luc Huyse een interessant essay 'De opmars van de Calimero's'. Hij verwijst daarin naar de bekende psycholoog van het onderbewustzijn Jung die stelde dat de menselijke geest in tijden van verwarring behoefte heeft aan ankerpunten en vertrouwen. Professor Huyse vindt dat de politici moeten stoppen met zich te gedragen als Calimero's, dat het gedaan moet zijn met de sorry-cultuur. In de plaats van over te komen als "ik ben klein, de anderen zijn machtig", moeten zij het land met geloofwaardigheid en daadkracht besturen.

Bij de bespreking van de programmawet eind vorig jaar heb ik erop gewezen dat de regering zelf gezegd heeft dat ze van België een modelstaat wou maken. Ik neem dus aan dat we de regering op de doelstellingen die ze zichzelf gesteld heeft, mogen beoordelen. We twijfelden er toe al aan dat de regering die doelstellingen gezien de moeilijke omstandigheden zou kunnen realiseren.

Vandaag bespreken we een nota die maar liefst eenentwintig prioriteiten telt. Kunnen we dan nog wel van prioriteiten spreken?

We hebben de techniek en de tactiek van de paarsgroene regering en haar meerderheid door, precies zoals we de Slangen-techniek door hebben. Slangen past de tactiek toe van Hitchcock: "Eerst de misdaad en dan het verhaal." Slangen zegt: "Eerst de communicatie, dan het onderzoek van het dossier en dan zien of het uitvoerbaar is". Wie zulke beleidsmethodes toepast, eindigt met een kater.

Overigens is de paarsgroene regering nu een *cohabitation* geworden voor PS-voorzitter Di Rupo, nu ook minister van Staat. Ik heb het zo dadelijk nog over de indrukwekkende lijst van ministers van Staat, de jongste realisatie van de paarsgroene meerderheid en voor sommigen een bewijs voor de kwaliteit van het bestuur. Uit de prioriteitennota blijkt het gebrek aan vertrouwen. De coalitiepartners vallen als het ware vechtend over straat.

In zekere zin zijn we blij met de nota. De nota voert een hele reeks doelstellingen die de regering voor ogen had en die niet werden gerealiseerd, nu op als politieke prioriteiten. Met andere woorden, de regering erkent dat er nog veel werk op de plank is, dat er nog heel veel problemen zijn en ze is er zich eindelijk van bewust dat de concurrentiekracht achteruitgaat. In oktober was dat nog anders, dan zag de premier nergens een probleem.

Ik kan het niet beter zeggen dan de voorzitter van het VEV, de heer Jef Roos, tijdens zijn nieuwjaarsboodschap. Hij is van oordeel dat onze economie het in de huidige onstabiele context relatief goed doet, maar dat het wellicht nog beter zou gaan indien het beleid efficiënter, consistent en bedrijfsvriendelijker zou zijn. Hij wijst op onze belangrijke loonkostenhandicap ten opzichte van de ons omringende landen en onze afnemende concurrentiepositie. Hij

Présidence de M. Armand De Decker

(La séance est ouverte à 15 h 10.)

Discussion de la déclaration du Gouvernement

M. Hugo Vandenberghe (CD&V). – À l'avènement du gouvernement arc-en-ciel, le professeur Luc Huyse a rédigé un essai intéressant dans lequel il se réfère à Jung pour qui, dans des périodes de trouble, l'esprit humain a besoin de points d'ancrage et de confiance. Le professeur estime que les hommes politiques doivent cesser de se comporter comme des Calimero et que, plutôt que de geindre parce qu'ils sont petits et les autres puissants, ils feraient mieux de mener une politique crédible et dynamique.

À la fin de l'année dernière, lors du débat sur la loi-programme, j'ai rappelé que le gouvernement disait vouloir faire de la Belgique un État modèle. Je présume donc que nous pouvons juger le gouvernement sur les objectifs qu'il s'est lui-même assignés et que, vu les circonstances difficiles, nous trouvons difficilement réalisables.

Nous discutons aujourd'hui d'une note comportant vingt et une priorités. Peut-on dès lors encore parler de priorités ?

Nous comprenons la technique et la tactique du gouvernement arc-en-ciel, comme nous comprenons celle de Slangen. Celui-ci utilise la tactique de Hitchcock : d'abord le crime, ensuite le récit. Pour Slangen, c'est d'abord la communication, puis l'examen du dossier, et voir ensuite si c'est réalisable. De telles méthodes de gestion débouchent sur des désillusions.

M. Di Rupo, président du PS et nouveau ministre d'État, parle à présent de « cohabitation » à propos du gouvernement. La note de priorité révèle un manque de confiance. Les partenaires de la coalition sont en train de se déchirer.

D'une certaine façon, nous nous réjouissons de la note. Toute une série d'objectifs qui n'ont pu être atteints deviennent à présent des priorités. Le gouvernement admet donc qu'il reste du pain sur la planche, qu'il subsiste de nombreux problèmes et que la compétitivité recule. Pourtant, en octobre, le premier ministre ne percevait encore aucun problème.

Je ne saurais mieux dire que le président du VEV, M. Roos, qui opine que notre économie se porte relativement bien malgré la conjoncture instable mais qu'elle se porterait sans doute mieux encore si la politique était plus efficace et plus favorable aux entreprises. Il souligne que nos salaires constituent un sérieux handicap par rapport aux pays voisins et comprend l'amertume de nos entreprises qui attendent toujours la seconde phase de la réduction des charges salariales. Si notre économie parvient à résister à la récession, c'est surtout grâce au dynamisme et à la créativité des travailleurs et des employeurs. Le fédéral encourage le travail au noir, tant et si bien qu'il doit organiser une campagne coûteuse pour le combattre. Dans notre pays, nous ne sommes jamais bien loin du surréalisme.

En 2001, notre position concurrentielle au plan mondial est passée de la quatorzième à la douzième place. Le chômage est en augmentation et le taux d'activité de la population

concludeert dat het niet te verwonderen is dat onze ondernemingen bitter gestemd zijn over het niet doorvoeren van de tweede fase van de loonlastenverlaging. Dat onze economie weerstand kan bieden aan de recessiedruk is vooral te danken aan de veerkracht en de creativiteit van werknemers en werkgevers, ondanks het door de regering gevoerde beleid. Het federaal beleid stoot arbeid uit en moedigt zwartwerk aan zodat die overheid een dure campagne tegen het zwartwerk moet voeren. Surrealisme is in België nooit ver weg. Uit de statistieken over de concurrentiepositie en de competitiviteitsranking wereldwijd blijkt dat we in het jaar 2001 van de veertiende naar de twaalfde plaats zijn gezakt – tijdens de regering-Dehaene gingen we tussen 1998 en 1999 vier plaatsen naar boven –, dat de werkloosheid toeneemt en dat de activiteitsgraad van de bevolking in percentages uitgedrukt, stagneert. Tussen 1997 en 1999 steeg de activiteitsgraad met 0,4%. Van 1999 tot 2001 bedroeg de toename ook niet meer dan 0,4%, hoewel deze regering de wind in de rug had.

De regering komt voor een stuk weer met dezelfde prioriteiten als voorheen naar voren. Dat komt vooral neer op de erkenning van een tekortkoming. De niet gerealiseerde prioriteiten worden nu uitgeroepen tot 'prioritaire prioriteiten'.

We zijn daar in zekere zin blij om. Het is inderdaad nooit te laat om goed te doen. Het verheugt ons dat de regering na twee en een half jaar beleid de intentie heeft om het beleid bij te sturen.

Toch blijkt uit de prioriteitennota niet veel creativiteit. Er wordt voor de zoveelste maal een rondetafelconferentie voor de sociale zekerheid georganiseerd. Het verheugt ons dat de belangrijke taken van de sociale partners daarin gevalideerd zullen worden. Er worden al te lang rapporten aangekondigd om allerlei problemen op te lossen, zonder weinig concrete resultaten. Ik denk aan het rapport-Cantillon over de zelfstandigen.

De welvaartsvastheid van de uitkeringen is een positief beginsel, maar de voorwaarde "indien de ontwikkeling van de economie het toelaat", geeft weinig hoop, ook omdat de voorspelde groei van 1,3% niet realistisch is.

De vermindering van de vennootschapsbelasting wordt opnieuw van stal gehaald. Het bedrijfsleven koestert hierover evenwel argwaan omdat iedereen weet dat de maatregel op een fiscale nuloperatie zal uitdraaien.

De verdere hervorming van de personenbelasting is toe te juichen, maar anderzijds wordt de discriminatie van de gehuwden uitgesteld tot de volgende regeerperiode. De antidiscriminatiewet die is goedgekeurd, heeft wel geen fiscale gevolgen.

De banenplannen zijn de jongste maanden al uitgebreid besproken. Op dat vlak is een vereenvoudiging dringend noodzakelijk. We zullen moeten afwachten welke maatregelen de regering op dat vlak zal nemen.

De grootste nieuwigheid is wel het voorstel tot oprichting van de Hoge Raad voor de Innovatie. Dat vinden we buitengewoon creatief. Dat hadden we werkelijk niet verwacht. Niet omdat we vinden dat het verboden is innovatief te zijn, maar omdat er al tal van diensten en

stagne.

En se fixant quelques-unes de ses anciennes priorités comme « priorités prioritaires », le gouvernement reconnaît ses manquements. Dans un certain sens, cela nous réjouit. Il n'est en effet jamais trop tard pour bien faire.

La note de priorités ne témoigne pourtant pas d'une grande créativité. Pour la énième fois, on organise une table ronde sur la solidarité sociale qui validera les importantes tâches des partenaires sociaux, ce dont nous nous réjouissons. Les rapports censés résoudre toute sorte de problèmes, comme le rapport Cantillon sur les indépendants, ne se font que trop attendre. La liaison des allocations au bien-être est un principe positif mais la condition « si l'évolution économique le permet » laisse peu d'espoir, notamment parce que la croissance escomptée de 1,3% n'est pas réaliste.

On ressort le projet d'abaissement de l'impôt des sociétés. C'est une mesure dont les entreprises se méfient en raison de sa neutralité sur le plan fiscal.

Nous approuvons la poursuite de la réforme de l'impôt des personnes mais il faudra attendre la prochaine législature pour que soit mis fin à la discrimination qui frappe les couples mariés.

Les plans emploi dont on a longuement débattu ces derniers mois doivent de toute urgence faire l'objet d'une simplification.

La plus grande nouveauté, et la plus inattendue, concerne la proposition de créer un Conseil supérieur de l'innovation. Nous sommes d'autant plus surpris que bien d'autres services, comme le Bureau du plan et la Banque nationale, s'occupent déjà de ce genre de problèmes. D'un côté, le gouvernement ne cesse de plaider pour la simplification administrative et de l'autre, il veut créer une nouvelle institution.

Nous nous réjouissons de la priorité 19 qui vise à concéder des avantages fiscaux pour les placements éthiques et les investissements durables dans des entreprises qui le sont tout autant. Notre collègue Steverlynck a déposé une proposition en la matière dont, je présume, la commission des Finances et des Affaires économiques discutera prochainement. Nous nous inquiétons néanmoins que le budget 2002 ne comporte aucune mesure permettant de réaliser la priorité n°19.

Par ailleurs, le gouvernement compte examiner la possibilité d'instaurer une taxe CO₂ au niveau belge. Reste à savoir s'il est pour ou contre, s'il la considère comme une véritable option politique ou si ce n'est qu'une tentative destinée à mettre un peu de vert dans la note de priorités.

Par ailleurs, alors que le Bureau du plan avait déjà étudié la question en 1997 et 1998, le gouvernement veut se pencher sur les mesures réalisables pour les secteurs à haute intensité de main d'œuvre telles que la construction et l'horeca. Veut-il fournir du travail à des bureaux de consultance afin d'améliorer l'emploi ?

Le double contrôle budgétaire est une excellente mesure, preuve s'il en est que le gouvernement n'a pas confiance en lui-même. Nous apprécions que le budget 2001 soit en équilibre. Nous espérons qu'il en ira de même pour celui de 2002 et que notre pays ne rejoindra pas l'Allemagne, le

instellingen bestaan die zich met dat soort problemen bezighouden. Ik verwijs in dat verband naar het Planbureau, de Nationale Bank, de Europese Commissie, de universiteiten en de talrijke diensten voor wetenschappelijke, technische en culturele aangelegenheden. Enerzijds wordt voortdurend gepleit voor administratieve vereenvoudiging en deregulering, anderzijds wil de regering een nieuwe instelling creëren.

We zijn uiteraard heel blij met prioriteit negentien, die erop gericht is fiscale voordelen toe te kennen voor ethische beleggingen en voor duurzame investeringen in duurzame ondernemingen. Senator Steverlynck heeft al een hele tijd geleden een voorstel ingediend om een derdewereldbevek op de markt te brengen. Ik veronderstel nu dat de commissie voor de Financiën en voor de Economische Aangelegenheden spoedig zijn voorstel zal willen bespreken. Het verontrust ons wel dat de begroting 2002 geen enkele maatregel bevat om prioriteit negentien te realiseren.

De regering zal zich niet enkel met innovatie, maar ook met onderzoek bezighouden. Zo wenst ze onder meer te onderzoeken of de invoering van een CO₂-taks op Belgisch niveau mogelijk is. De centrale vraag is hier of de regering voor of tegen die taks is. We zouden graag weten of de regering, die blaakt van daadkracht en innovatiekracht, de CO₂-taks als een reële politieke optie beschouwt, dan wel of het niets meer is dan een poging is om de nota een groen randje te geven.

Ook op andere gebieden wil de regering nog studiewerk verrichten. Zo zal de regering onderzoeken welke specifieke maatregelen mogelijk zijn in arbeidsintensieve sectoren zoals de bouw en de horeca. Hierover heeft het Planbureau zowel in 1997 als in 1998 al een studie uitgevoerd. Waarom zijn er nog nieuwe studies nodig? Zijn de vroegere studies van het Planbureau nutteloos? Of is het de bedoeling om – net zoals bij De Post – studieopdrachten te geven aan consultantbureaus om de werkgelegenheid te verbeteren?

De dubbele begrotingscontrole is een uitstekende maatregel. Het is het beste bewijs dat de regering zichzelf niet vertrouwt. Terzijde merk ik op dat we het uiteraard positief vinden dat de begroting van 2001 in evenwicht is. We hopen dat dit ook het geval zal zijn voor de begroting van 2002 en dat ons land zich niet zal aansluiten bij de groep van landen die onlangs van de Europese Commissie een aanmaning hebben gekregen wegens hun begrotingsdeficit, namelijk Duitsland, Portugal, Frankrijk en Italië. De bewering van de eerste minister dat ons land een van de enige landen is met een begrotingsevenwicht, moet ik evenwel tegenspreken.

Volgens het overzicht van 2001 komt België in de Europese Unie op de tiende plaats, vóór Oostenrijk en de vier landen die in gebreke zijn gesteld. Alle andere landen van de Europese Unie komen, wat de begrotingsdiscipline betreft, vóór België, dat samen met Italië de grootste staatsschuld heeft. Er is een link tussen die relatief zwakke plaats en de staatsschuld van 10.000 miljard frank. In percentages gezien, daalt die schuld, maar we mogen niet vergeten dat ze in centen, niet in procenten, moet worden terugbetaald.

De meest gebruikte woorden in de prioriteitennota zijn: “indien, als, te onderzoeken, te behandelen, rondetafelconferentie, hoge raad of het organiseren van een debat”. Daar kunnen we ons niet mee tevreden stellen. Velen

Portugal et l'Italie qui se sont fait sermonner par la Commission européenne en raison de leur déficit budgétaire. Je dois cependant contredire l'affirmation du premier ministre selon laquelle notre pays serait l'un des seuls à présenter un budget en équilibre.

Avec un déficit de 10.000 milliards de francs, la Belgique est, avec l'Italie, le pays dont la dette publique est la plus importante. Si, en termes relatifs, la dette diminue, il n'en demeure pas moins que nous devons la rembourser.

Parmi les termes les plus courants de la note de priorités figurent des « si, à examiner, conseil supérieur, organisation d'un débat » dont nous ne pouvons nous contenter. Beaucoup considèrent cette note comme une occasion manquée. Le gouvernement a raté son nouveau départ. Vu la récession économique et le manque d'homogénéité de la coalition, il pouvait difficilement en être autrement.

Pour conclure, je répète que nous n'avons pas besoin de Calimero mais d'une politique crédible. L'annonce de la liste des ministres d'État n'est pas un bon signal. Ce titre devrait être réservé à des personnes qui ont œuvré pendant de longues années au service de l'État. La liste d'hier ressemble davantage à une prime d'encouragement pour réaliser quand même quelque chose et ce n'est pas en agissant de la sorte qu'on renforcera la crédibilité du monde politique.

vinden de nota een gemiste kans. De nieuwe start voor de laatste maanden van de legislatuur is niet gelukt. Dat kon moeilijk anders, aangezien het economisch slechter gaat en de coalitie niet erg homogeen is.

Ik besluit mijn uiteenzetting zoals ik ze ben begonnen. We hebben geen behoefte aan Calimero's, maar wel aan een geloofwaardig bestuur. Zo vind ik de bekendmaking van de lijst van ministers van Staat ook geen goed signaal. Bij de ministers van Staat zijn vanzelfsprekend personen die zich heel verdienstelijk hebben gemaakt. Voor ons is de titel van minister van Staat echter een honorering voor een jarenlange politieke carrière met inzet voor het land. De bekendmaking van gisteren geeft de indruk geen erkenning te zijn voor de inzet, maar veeleer een aanmoedigingspremie om toch nog iets te realiseren. Zulke praktijk komt de geloofwaardigheid van de politiek en van de meerderheid niet ten goede.

Mevrouw Jeannine Leduc (VLD). – Regeren is met de regelmaat van een klok terugkijken op wat reeds gerealiseerd is en nog verrijnd en afgewerkt moet worden, tijd nemen om een stand van zaken op te maken en de prioriteiten vast te leggen voor de toekomst, rekening houdend met de geleidelijke of schoksgewijze evolutie van de maatschappij. De prioriteitennota is bijgevolg belangrijk, zeker nu de financiële ruimte om een beleid te voeren inkrimpt. Daarom zijn een hele reeks concrete maatregelen in de diverse beleidsdomeinen, onder meer de aanpak van de sociaal-economische problemen, ook de belangrijkste doelstelling van de regering.

De economische groei die in 2000 nog 4% bedroeg, viel in 2001 terug tot 1,1%. Voor 2002 wordt 1,3% verwacht. Die terugval is in hoofdzaak te wijten is aan de dalende internationale conjunctuur, vooral na de gebeurtenissen van 11 september.

Daarnaast blijft België een aantal handicaps kennen, die aan de oppervlakte verschijnen nu de groei een heel stuk lager uitvalt. Ik verwijs hierbij naar de hoge loonkosten, die sneller stijgen dan bij onze buurlanden, de hoge fiscale druk en de lage werkgelegenheidsgroei.

Uit het rapport van de Commissie voor de top van Barcelona blijkt dat in België vooral de activiteitsgraad in de beroepsbevolking ondermaats blijft. Het beleid inzake de actieve welvaartsstaat moet dringend worden versterkt. Tegelijkertijd moet de strijd tegen de sociale uitsluiting, de modernisering van de sociale bescherming en een strategie voor duurzame ontwikkeling die eveneens wezenlijke elementen vormen van het Lissabon-proces, prioritaire aandacht krijgen.

De VLD-senaatsfractie is van mening dat de regering een evenwichtig prioriteitenprogramma heeft uitgewerkt voor de periode 2002-2003, dat erop gericht is genoemde structurele problemen aan te pakken. Wij zijn er fier over dat alle partijen die van de meerderheid deel uitmaken, zich in dat evenwichtige prioriteitenprogramma kunnen vinden.

De VLD verheugt zich erover dat de regering beslist heeft om de fiscale hervorming, die net voor het parlementaire zomerreces werd goedgekeurd, onverkort uit te voeren. In dit verband is het eerst en vooral van belang in herinnering te brengen dat de regering, voorafgaand aan de fiscale hervorming, reeds heel wat belangrijke belastingverlagingen heeft

Mme Jeannine Leduc (VLD). – *Gouverner consiste à examiner régulièrement ce qui a été réalisé et ce qui doit encore être peaufiné, à faire l'état des lieux et à fixer les priorités pour l'avenir en tenant compte de l'évolution de la société. La note de priorités est dès lors d'autant plus importante que les marges financières ont diminué. C'est la raison pour laquelle les mesures à prendre dans divers domaines, notamment en ce qui concerne les problèmes socioéconomiques, constituent le principal objectif du gouvernement.*

La croissance économique qui s'élevait encore à 4% en 2000 est retombée à 1,1% en 2001. Elle devrait être de 1,3% en 2002. Cette baisse est principalement due à la conjoncture internationale fortement ébranlée par les événements du 11 septembre.

En outre, la Belgique souffre de plusieurs handicaps mis en évidence par la baisse de la croissance. Il s'agit des charges salariales qui augmentent plus rapidement que chez nos voisins, de la forte pression fiscale et de la faible croissance de l'emploi.

Le rapport rédigé par la Commission pour le sommet de Barcelone montre qu'en Belgique, c'est surtout le taux d'emploi de la population active qui reste insuffisant. Il y a lieu de renforcer d'urgence la politique en matière d'État social actif, outre la lutte contre l'exclusion sociale, la modernisation de la protection sociale et une stratégie de développement durable qui constituent également des éléments essentiels du processus de Lisbonne.

Le groupe VLD du Sénat estime que la note de priorités 2002-2003 du gouvernement est équilibrée en ce qu'elle tend à résoudre les problèmes structurels précités. Nous sommes fiers de constater que tous les partis de la majorité se retrouvent dans cette note.

Le VLD se réjouit que le gouvernement ait décidé de ne pas retarder l'application de la réforme fiscale qui a été approuvée juste avant les vacances parlementaires d'été. Il importe de rappeler à cet égard que le gouvernement avait déjà procédé précédemment à d'importantes diminutions d'impôts. La réindexation des barèmes fiscaux, la suppression progressive de la cotisation de crise, la plus grande déductibilité de l'accueil des enfants et l'introduction d'un tarif TVA réduit pour les services à fort taux de main-d'œuvre auront des effets bénéfiques pour le contribuable.

doorgevoerd. De herindexering van de belastingschalen, de geleidelijke afschaffing van de crisisbijdrage, de verbetering van de aftrek voor kinderopvang en de invoering van een verlaagd BTW-tarief voor arbeidsintensieve diensten zullen tegen het einde van deze legislatuur op jaarbasis een gunstig effect ressorteren voor de belastingplichtige. Samen verminderen deze maatregelen de fiscale druk met ongeveer 80 miljard frank.

De budgettaire weerslag van de hervorming van de personenbelasting bedraagt 134,5 miljard frank of 1,3% van het bruto binnenlands product, wat neerkomt op een vermindering van de personenbelasting met meer dan 10%. Samen met de afschaffing van de aanvullende crisisbelasting en de herindexering van de belastingschalen zal deze hervorming tot gevolg hebben dat de fiscale druk met ongeveer 2% van het bruto binnenlands product zal verminderd worden.

De fiscale hervorming, die een aanzienlijke belastingverlaging inhoudt, tracht een oplossing te bieden voor de veel te hoge lastendruk. Volgend jaar zal eerst en vooral de crisisbelasting verder worden verminderd, goed voor een bedrag van 12 miljard frank. Daarnaast zal de eerste fase van de fiscale hervorming worden uitgevoerd, goed voor een bedrag van 10 miljard frank. In 2002 zullen deze maatregelen leiden tot een vermindering van de bedrijfsvoorheffing met 9,5 miljard frank. De toename van het beschikbaar inkomen van de gezinnen zal een positieve macro-economische weerslag hebben, waardoor de initiële toename van de inkomens nog zal worden versterkt en er een multiplicatoreffect zal ontstaan.

De VLD is verder van mening dat de hervorming van de vennootschapsbelasting zal leiden tot een meer ondernemingsvriendelijk klimaat, dat mensen aanzet om te investeren, nieuwe bedrijven op te starten en bestaande bedrijven uit te breiden, nieuwe producten te ontwikkelen en op de markt te brengen, bestaande werkgelegenheid te behouden en nieuwe werkgelegenheid te creëren. Bovendien moeten de fiscale wetten en procedures meer oog hebben voor de leefbaarheid van de KMO's en de zelfstandigen, die de motor zijn van onze economie. Het merendeel van de stelsels van vennootschapsbelasting in de diverse OESO-landen bevat een heel gamma van fiscale stimuli. De meeste hervormingen die in deze landen werden doorgevoerd, hebben een groot deel van deze fiscale stimuli geëlimineerd. De verruiming van de grondslag ging echter steeds gepaard met een verlaging van de tarieven. Ook de VLD is steeds van mening geweest dat het tarief van de vennootschapsbelasting diende verlaagd te worden en dat de bestaande aftrekken moesten worden herzien.

De VLD-senaatsfractie staat dan ook achter de aangekondigde hervorming van de vennootschapsbelasting, die bestaat uit een dubbele ingreep. Ten eerste, de verlaging van de aanslagvoet van 40,17 naar 34 procent, die deels door een vereenvoudiging en deels door een afschaffing van aftrekposten zal worden gecompenseerd. Ten tweede, de invoering naar Nederlands model van het rulingsysteem, waarbij bedrijven en fiscus vooraf akkoorden sluiten over de toepassing van de belastingwetgeving.

Parallel met deze ingreep zal het verlaagde tarief voor de KMO's worden verminderd van 28 tot 24,25 procent. Daarnaast zullen KMO's hun voor investeringen gereserveerde winsten voortaan kunnen vrijstellen van vennootschapsbelasting. Aangezien de hervorming van de vennootschapsbelasting budgettair neutraal dient te zijn, is het

avant la fin de cette législature. Au total, ces mesures diminueront la pression fiscale d'environ 80 milliards de francs.

Les retombées budgétaires de la réforme de l'impôt des personnes physiques s'élèvent à 134,5 milliards de francs ou 1,3% du produit intérieur brut, ce qui revient à une diminution de l'impôt des personnes physiques de plus de 10%. Grâce à la suppression de la cotisation complémentaire de crise et la réindexation des barèmes fiscaux, cette réforme fera baisser la pression fiscale d'environ 2% du produit intérieur brut.

La réforme fiscale, qui correspond à une diminution considérable des impôts, tente de résoudre le problème des charges trop élevées. L'année prochaine, la diminution de la cotisation de crise sera poursuivie pour un montant de 12 milliards de francs. Par ailleurs, la première phase de la réforme fiscale entrera en vigueur, ce qui représente un montant de 10 milliards de francs. En 2002, ces mesures entraîneront une diminution du précompte professionnel de l'ordre de 9,5 milliards de francs. L'augmentation du revenu disponible des ménages aura des répercussions macroéconomiques positives qui renforceront l'augmentation initiale des revenus et généreront un effet multiplicateur.

Le VLD estime par ailleurs que la réforme de l'impôt des sociétés créera un climat plus favorable aux entreprises, qui incitera les citoyens à investir, à lancer de nouvelles entreprises et à en agrandir d'autres, à développer et à commercialiser de nouveaux produits, à maintenir les emplois existants et à en créer de nouveaux. En outre, les lois et procédures fiscales doivent viser la viabilité des PME et des indépendants, qui constituent le moteur de notre économie. La plupart des systèmes d'imposition des sociétés dans les pays de l'OCDE contiennent toute une gamme de stimulants fiscaux. La plupart des réformes menées dans ces pays ont éliminé une grande partie de ces stimulants fiscaux. L'élargissement de la base s'est cependant toujours accompagnée d'une baisse des tarifs. Le VLD a toujours pensé qu'il y avait lieu de diminuer le tarif de l'impôt des sociétés et de revoir les déductions existantes.

Le groupe VLD du Sénat soutient dès lors la réforme annoncée de l'impôt des sociétés qui consiste en deux modifications. La première est la baisse du taux d'imposition de 40,17% à 34%, qui sera compensée en partie par la simplification et en partie par la suppression des postes de déductibilité. La seconde est l'introduction, comme aux Pays-Bas, du système de ruling qui permet aux entreprises et au fisc de conclure des accords sur l'application de la législation fiscale.

Parallèlement à cette mesure, le tarif réduit pour les PME passera de 28% à 24,25%. De plus, les bénéfices des PME réservés aux investissements seront exonérés de l'impôt sur les sociétés. Étant donné que la réforme de l'impôt des sociétés doit être neutre sur le plan budgétaire, il faudra évidemment diminuer plusieurs dépenses fiscales et éliminer certaines anomalies du système actuel. Le VLD pense à cet égard qu'il convient de répartir les mesures compensatoires de façon équilibrée dans tous les secteurs économiques.

Le VLD se réjouit également de ce que le gouvernement examinera la possibilité de prendre des mesures spécifiques

evident dat een aantal fiscale uitgaven zullen moeten worden verminderd en dat bepaalde anomalieën in het huidige stelsel zullen worden geëlimineerd. De VLD is in dit verband van mening dat de compenserende maatregelen op een evenwichtige wijze verdeeld moeten worden over de verschillende economische sectoren.

De VLD is ook zeer tevreden met de aankondiging dat zal bekeken worden of specifieke maatregelen mogelijk zijn voor arbeidsintensieve sectoren zoals de bouw en de horeca. De verlenging van het BTW-tarief van 6 procent voor de renovatie in de bouw zal worden onderzocht, na evaluatie van het Europees BTW-beleid inzake arbeidsintensieve sectoren. Dit onderzoek zal gepaard gaan met de evaluatie van de fiscale maatregelen tot revitalisering van de grote steden en de benadeelde buurten in het bijzonder. De VLD vraagt immers reeds geruime tijd de invoering van een verlaagd BTW-tarief voor de bouwsector en de horeca en is van mening dat fiscale maatregelen nodig zijn voor de achtergebleven stedelijke buurten waar mensen in marginale situaties moeten overleven.

In het kader van de rondetafelconferentie werd een sterkte-zwakte-analyse van de sociale bescherming voor werknemers in België gemaakt. Deze studie bevat belangrijke vaststellingen, die voor de VLD het uitgangspunt moeten zijn bij het uitstippelen van de sociale bescherming in de actieve welvaartsstaat van morgen.

De lage tewerkstellingsgraad en dus de hoge ouderenafhankelijkheid voor de komende jaren, het groot aantal langdurig werklozen, de hoge werkloosheid bij vrouwen en laaggeschoolden en de oudere werklozen zijn ernstige bekommernissen voor een regering die van de actieve welvaartsstaat haar paradepaardje heeft gemaakt.

Een even belangrijke vaststelling van het rapport is dat beleidsverantwoordelijken in de afgelopen jaren de minima steeds hebben opgetrokken en veelal de maxima onaangestast hebben gelaten. Daardoor is de afstand tussen minima en maxima verkleind en werd het verzekeringprincipe op de helling gezet. Gecombineerd met het feit dat het aantal uitkeringsgerechtigden toeneemt, leidt dit ertoe dat mensen die uitsluitend van een vervangingsinkomen moeten leven, het steeds moeilijker hebben om rond te komen. Met andere woorden, de doelmatigheid van het systeem komt voor die groep in het gedrang.

Een andere opvallende conclusie van het rapport was de achterstand die vrouwen nog altijd hebben zowel in hun arbeidspositie op de arbeidsmarkt als in hun bezoldiging en in hun sociale zekerheidsrechten. Aangezien vrouwen in vele gevallen gezinshoofd van eenoudergezinnen zijn, heeft die ongelijkheid ook verregaande gevolgen voor de opvoeding van kinderen. Het is positief dat de regering oog heeft voor die problematiek en van de uitbanning van deze ongelijkheden een prioriteit wil maken. Een grondige discussie over de modernisering van de sociale zekerheid is dus absoluut noodzakelijk.

Voor de liberalen is het sociaal statuut van de zelfstandigen een bijzonder belangrijk thema en we waarderen dan ook dat de regering zich engageert om in 2002 werk te maken van een meerjarenplan. Het vandaag bestaande verschil tussen werknemers en zelfstandigen is niet meer aanvaardbaar.

pour les secteurs à forte densité de main-d'œuvre tels la construction et l'horeca. On étudiera la prolongation du taux de TVA de 6% pour la rénovation dans le secteur de la construction après l'évaluation de la politique européenne en matière de TVA dans les secteurs à forte densité de main-d'œuvre. Cette étude s'accompagnera de l'évaluation des mesures fiscales de revitalisation des grandes villes et en particulier des quartiers défavorisés. Le VLD demande en effet depuis un certain temps déjà l'introduction d'un tarif TVA réduit pour le secteur de la construction et l'horeca. Il est d'avis que des mesures fiscales sont nécessaires pour les quartiers urbains délaissés où les habitants doivent survivre dans la marginalité.

Une table ronde a analysé les atouts et les faiblesses de la protection sociale des travailleurs en Belgique. Cette étude formule des conclusions importantes qui doivent constituer pour le VLD le point de départ de la définition de la protection sociale dans l'État social actif de demain.

Le faible taux d'emploi et, partant, la grande dépendance vis-à-vis des personnes plus âgées ces prochaines années, le grand nombre de chômeurs de longue durée, le taux de chômage élevé chez les femmes et les personnes peu qualifiées ainsi que les chômeurs âgés constituent de sérieuses préoccupations pour un gouvernement qui a fait de l'État social actif son cheval de bataille.

Le rapport constate également qu'au cours des dernières années, les responsables politiques ont toujours augmenté les minima sans généralement toucher aux maxima, ce qui a eu pour effet de réduire la différence entre les minima et les maxima et de remettre en cause le principe d'assurance. Avec l'augmentation du nombre des allocataires sociaux, cela a pour conséquence que les personnes qui doivent vivre exclusivement d'un revenu de remplacement s'en sortent de plus en plus difficilement. Autrement dit, l'efficacité du système est menacée pour ce groupe.

Le rapport souligne également le retard dont souffrent toujours les femmes tant sur le marché de l'emploi qu'en ce qui concerne leur salaire et leurs droits en matière de sécurité sociale. Étant donné que de nombreuses femmes sont chefs de ménages monoparentaux, cette inégalité a de lourdes conséquences sur l'éducation des enfants. Il est bon que le gouvernement soit attentif à cette problématique et fasse de la suppression de ces inégalités une priorité. Une discussion approfondie relative à la modernisation de la sécurité sociale est donc absolument nécessaire.

Pour les libéraux, le statut social des indépendants représente un sujet particulièrement important. Nous nous réjouissons dès lors que le gouvernement s'engage à définir un plan pluriannuel en 2002. La différence qui existe aujourd'hui entre les employés et les indépendants n'est plus acceptable. Sans vouloir un alignement complet, qui serait de toute façon impossible à réaliser et que les indépendants ne souhaitent pas, il y a lieu d'apporter des améliorations. La pension particulièrement basse des indépendants constitue un problème très important. Il n'est pas acceptable qu'après avoir travaillé 45 ans, certaines personnes perçoivent une pension inférieure aux allocations sociales. Le VLD apprécie dès lors beaucoup la promesse de moins pénaliser les personnes qui sont parties à la retraite avant leur 65e anniversaire. Malgré le principe de l'État social actif, il n'est

Zonder een volledige gelijkschakeling te willen – die is immers toch onmogelijk en zelfs niet gewenst door zelfstandigen – moeten er aan het stelsel verbeteringen worden aangebracht. Het bijzonder lage pensioen voor zelfstandigen is een zeer groot pijnpunt. Het is niet aanvaardbaar dat mensen na 45 jaar werken minder pensioen ontvangen dan iemand die een bijstandsregeling geniet. De belofte om de bestraffing van wie vóór zijn 65ste jaar op pensioen is gegaan, te temperen kan de VLD dan ook sterk appreciëren. Ondanks het principe van de actieve welvaartsstaat is een bestraffing van zelfstandigen die vervroegd op pensioen gaan, niet langer houdbaar naast de flexibele pensioenleeftijd voor werknemers of de brugpensioenen die soms gegeven worden aan werknemers vanaf de leeftijd van 52 jaar.

Ook het sociaal statuut van de zelfstandige moet worden aangepast aan de maatschappelijke realiteit. Vandaar dat de VLD een statuut voor de medewerkende echtgenoot noodzakelijk vindt. De realisatie daarvan is dan ook een goede zaak.

Wel wil de VLD erop wijzen dat de tijd van studeren voorbij is.

De heer Hugo Vandenberghe (CD&V). – Aha!

Mevrouw Jeannine Leduc (VLD). – Men mag niet vergeten dat wij nu projecten realiseren waarvoor de CVP vijftig jaar de tijd heeft gehad. Ik waardeer het niet dat men zich over ons pejoratief uitlaat. Dat zouden wij ook kunnen doen met betrekking tot het verleden, maar dat wensen we niet te doen.

De voorbije twee jaar werd het sociaal statuut van de zelfstandigen – de onvolkomenheden en de mogelijkheden ervan – bestudeerd. Het eerste rapport-Cantillon heeft bruikbare voorstellen opgeleverd. Over het tweede valt weinig te zeggen omdat het nog niet is ingediend. Dat had einde juli al moeten gebeuren. De VLD vindt dit onaanvaardbaar en hoopt dat de regering de leden van de werkgroep ter verantwoording zal roepen. De tijd is nu gekomen om maatregelen te nemen. Dat deze gefaseerd zullen zijn in tijd beseft iedereen, maar het is noodzakelijk snel tot beslissingen over te gaan.

Het wetsontwerp over het leefloon zal binnenkort in het Parlement worden ingediend.

De inspanningen die de overheid nu levert om mensen met het bestaansminimum terug te integreren in de arbeidsmarkt zijn niet zonder resultaat gebleven. Artikel 60, paragraaf 7, als tewerkstellingsmaatregel en integratiemethodiek in de arbeidsmarkt in plaats van een doorsluismechanisme van het OCMW naar de sociale zekerheid wordt dagelijks aangewend. Het wetsontwerp inzake het leefloon speelt hier verder op in. De sterkte van het wetsontwerp op het leefloon is niet, zoals sommige leden van de regering beweren, de verhoging van de uitkeringen, maar de wil om jonge mensen die in het systeem treden, er niet langdurig in te laten. De essentie van het wetsontwerp bestaat erin jonge mensen die door omstandigheden een leefloon moeten aanvragen, te begeleiden uit het systeem naar een arbeidsmarkt als een volwaardige participant van het maatschappelijk leven. Alleen door volwaardig te participeren voelt een jongere zich voluit betrokken en krijgt hij de wil vooruit te komen.

plus tenable de pénaliser les indépendants qui partent à la retraite anticipée alors que l'âge de la pension est flexible pour les salariés et que l'on accorde parfois la prépension à des salariés de 52 ans.

Le statut social de l'indépendant doit être mis en phase avec la réalité. Le statut du conjoint aidant est dès lors nécessaire selon le VLD. Sa réalisation constitue un point positif.

Le VLD tient cependant à souligner que le temps de l'étude est terminé.

M. Hugo Vandenberghe (CD&V). – Ah ! ah !

Mme Jeannine Leduc (VLD). – *Il ne faut pas oublier que nous réalisons aujourd'hui des projets que le CVP a eu cinquante ans pour concrétiser. Je n'apprécie pas que l'on s'exprime négativement à notre égard. Nous pourrions le faire en ce qui concerne le passé, mais nous ne le souhaitons pas.*

Ces deux dernières années, le statut social des indépendants a fait l'objet d'un examen de ses imperfections et de ses potentialités. Le premier rapport Cantillon a débouché sur des propositions réalistes. Le deuxième rapport n'a pas encore été déposé. Il aurait dû l'être à la fin juillet. Le VLD trouve ce retard inacceptable et espère que le gouvernement rappellera les membres du groupe de travail à leurs responsabilités. Le temps est venu de prendre des mesures. Tout le monde comprend qu'elles seront étalées dans le temps mais il est nécessaire de prendre rapidement des décisions.

Le projet de loi relatif au revenu d'intégration sera bientôt déposé au Parlement.

Les efforts du gouvernement visant à réintégrer les minimexés dans le marché du travail ont donné des résultats. La force du projet de loi relatif au revenu d'intégration ne réside pas, comme certains membres du gouvernement l'affirment, dans l'augmentation des allocations, mais dans la volonté de ne pas enfermer pour une période trop longue les jeunes qui entrent dans ce système.

L'essence du projet est d'aider les jeunes, que les circonstances obligent à demander un revenu d'intégration, à retrouver le marché du travail afin de participer de nouveau pleinement à la société.

L'activation des jeunes ne doit pas se faire uniquement par le biais des CPAS. Les mesures visant à stimuler les jeunes ne disposant pas de diplôme et à leur assurer une formation par des stages en entreprise ou des formations professionnelles peuvent faire la différence entre le chômage de longue durée

Uiteraard kan de activering van jongeren niet alleen vanuit het OCMW gebeuren. Maatregelen om jongeren die om allerlei redenen geen diploma hebben behaald, te stimuleren en nog een scholing te geven, via stages in ondernemingen of via beroepsgericht opleidingen, kunnen het verschil uitmaken tussen langdurige werkloosheid en effectieve tewerkstelling.

Ook de uitkering voor jongeren die zich als zelfstandigen willen vestigen, is een noodzakelijke maatregel. Totnogtoe bestond te zeer de indruk dat enkel inspanningen werden geleverd om van jongeren werknemers of ambtenaren te maken, terwijl een groot potentieel voor een tewerkstelling als zelfstandige onaangesproken bleef. De regering wil jongeren een kans geven om als zelfstandige van start te gaan zonder daarvoor al te veel veiligheidsnetten te moeten opgeven.

De gezondheidszorg lijkt wel het zorgenkind van de regering te blijven. Aan de ene kant is er het probleem van de betaalbaarheid van de beste gezondheidszorg waarop de patiënt recht heeft. Aan de andere kant is een snelle en betaalbare toegang tot de beste geneeskunde een uitdaging.

In dit kader heeft de VLD altijd belang gehecht aan een correct en zo efficiënt mogelijk gebruik van de middelen. In die geest heeft ze onder meer een resolutie ingediend voor het opstellen van richtlijnen, evenals een resolutie voor het oprichten van een gegevensbank.

De voorzitter. – Mevrouw Leduc, gelieve te besluiten. U hebt de u toegemeten spreektijd al ruim overschreden.

Mevrouw Jeannine Leduc (VLD). – Dat is mogelijk, mijnheer de voorzitter, maar bij andere gelegenheden heb ik mijn spreektijd heel vaak niet benut. *(Men glimlacht.)*

Op die manier wil de VLD de besluitvorming in de gezondheidszorg rationeler maken.

Politieke keuzen blijven noodzakelijk, gelet op de bezorgdheid voor het budget. Een goede gezondheidszorg kost nu eenmaal geld.

Gemiddeld werd het budget met 10 miljard overschreden. Ook hieraan proberen we iets te doen.

Ik zal de overige prioriteiten, die ik nochtans alle belangrijk vind, niet meer aanhalen. Het plan is immers te omvangrijk om het in zo'n kort tijdsbestek te bespreken. Ik zal wel een andere gelegenheid aangrijpen om dit te doen.

Mijnheer Vandenberghe, Calimero is sympathiek en ijverig. Het is een figuur waarvan iedereen houdt. Ik houd van de regering en haar inspanningen en het stemt me tevreden dat het prioriteitenplan wordt aangepast en hoofddaccenten worden gelegd. De VLD staat dan ook achter het prioriteitenplan.

De heer Philippe Mahoux (PS). – *We staan vandaag voor een bijzondere oefening. Aan het begin van het parlementair jaar heeft de eerste minister het programma van zijn veelkleurige regering voorgesteld. We hebben toen met dat programma ingestemd.*

De regering heeft nu haar prioriteiten voor de rest van de regeerperiode toegelicht. Zo kunnen we eens te meer zeggen hoe goed we die regeringsprioriteiten vinden.

Het biedt ons ook de mogelijkheid te zeggen dat deze prioriteiten inderdaad de weergave zijn van de prioriteiten van alle partijen van de regeringsmeerderheid. Het zou

et la mise au travail effective.

La mesure permettant aux jeunes de se lancer dans une carrière d'indépendant est également nécessaire. On avait jusque là l'impression que tous les efforts étaient destinés à faire des jeunes de jeunes salariés ou des fonctionnaires. Le gouvernement entend permettre aux jeunes de s'établir comme indépendant sans devoir renoncer à une certaine sécurité.

Les soins de santé demeurent apparemment le principal souci du gouvernement. D'un côté, le financement des meilleurs soins de santé auxquels le patient a droit devient problématique. D'un autre côté, l'accès rapide à la meilleure médecine et son financement constituent un défi.

Le VLD a toujours prôné une utilisation correcte et aussi efficiente que possible des moyens. Dans cet esprit, il a déposé une résolution visant à l'élaboration de directives ainsi qu'une résolution visant à la création d'une banque de données.

M. le président. – *Madame Leduc, veuillez conclure. Vous avez déjà largement dépassé le temps qui vous était imparti.*

Mme Jeannine Leduc (VLD). – *C'est possible, Monsieur le Président, mais en de très nombreuses autres occasions, je n'avais pas épuisé tout mon temps de parole. (Sourires)*

Le VLD veut ainsi rendre plus rationnelle la prise de décisions dans le secteur des soins de santé.

Les choix politiques restent nécessaires, étant donné les préoccupations budgétaires. Des soins de santé efficaces coûtent toutefois beaucoup d'argent.

Les dépassements de budget s'élevaient en moyenne à 10 milliards. Nous tentons de remédier à ce problème.

Je ne citerai pas toutes les autres priorités bien que je les trouve toutes très importantes. La note est en effet trop longue pour être abordée en si peu de temps.

Monsieur Vandenberghe, Calimero est sympathique et zélé. Il s'agit d'un personnage que tout le monde aime bien. J'apprécie le gouvernement pour les efforts qu'il fournit. Je me réjouis que la note de priorités ait été modifiée et qu'elle souligne désormais certains points. Le VLD soutient cette note de priorités.

M. Philippe Mahoux (PS). – *C'est à un exercice bien particulier que nous nous livrons. En effet, lors de la rentrée parlementaire, le premier ministre est venu expliquer son programme ou plutôt, il est important de le préciser, le programme de son gouvernement à composantes multiples. Nous avons à l'époque donné notre sentiment sur ce programme.*

Le gouvernement vient de préciser à nouveau les priorités qu'il s'assigne pour le temps restant jusqu'à la fin de la législature. Cela nous donne l'occasion d'affirmer une fois de plus le bien que nous pensons des priorités définies par le

absurd zijn te denken dat de regeringsmeerderheid niet uit verschillende partijen bestaat. Het gaat immers om een coalitie.

Sommige politieke analisten gaan ervan uit dat de regeringsprioriteiten aan deze of gene partij van de coalitie kunnen worden toegeschreven.

De heer Hugo Vandenberghe (CD&V). – *De heer Ducarme heeft dezelfde oefening gemaakt.*

De heer Philippe Mahoux (PS). – *Het lijkt me aanvaardbaar dat een partijvoorzitter probeert zoveel mogelijk verwezenlijkingen van een coalitie op zijn conto te schrijven. Dit geldt niet voor de politieke analisten. Die hebben de neiging fiscale maatregelen aan partij X toe te schrijven, sociale initiatieven aan partij Y en ecologische maatregelen aan partij Z. Zo werkt een coalitie echter niet. Dankzij mijn betoog zullen de analisten misschien hun standpunt bijstellen en niet langer gebruik maken van foutieve indelingen.*

Het verheugt mijn fractie dat de regering heeft bevestigd dat ze zich de komende jaren wil concentreren op economische en sociale kwesties. Onze aandacht gaat vooral naar het sociale aspect van de nota. Voor onze fractie is werkgelegenheid een prioriteit, die ook door de andere regeringspartijen wordt gedeeld. Het verheugt ons dat tijdens deze regeerperiode reeds meer dan honderdduizend arbeidsplaatsen werden gecreëerd en dat financiële middelen werden vrijgemaakt voor de maatregelen van de minister van Werkgelegenheid. Het is logisch dat parlementaire fracties blij zijn met het werk van hun vertegenwoordigers in de regering. Ik zie niet in waarom we van deze goede gewoonte zouden afstappen.

De eerste minister heeft de nadruk gelegd op de lage arbeidsdeelname van laaggeschoolden. Dit is een belangrijk probleem en de voorgestelde maatregelen gaan zeker de goede richting uit. Dankzij de initiatieven van de regering hebben 78.000 jongeren tijdens deze regeerperiode een eerste baan gekregen.

Tijdens de bespreking van de beleidsverklaring in oktober 2001 heb ik gewezen op de primordiale rol die de sociale partners moeten spelen in de zoektocht naar oplossingen om ons socialezekerheidsstelsel in stand te houden. Hoewel veel landen ons dit benijden, wordt het op Europees vlak bedreigd. We stellen immers vast dat niet alle Europese landen er dezelfde visie op nahouden over hoe de sociale zekerheid moet worden toegepast.

De nota nodigt de sociale partners uit na te denken over essentiële punten als de loonkosten, de versoepeling van de arbeidsmarkt of de vorming in de bedrijven. We kijken dan ook uit naar het interprofessioneel akkoord van volgende herfst.

De regering wil blijkbaar haar efficiënt werkgelegenheidsbeleid voortzetten en zal alles in het werk stellen om de activiteitsgraad van oudere werknemers te verhogen en de lage arbeidsdeelname van laaggeschoolden

gouvernement. D'ailleurs, comment pourrait-il en être autrement !

Cela nous offre aussi l'occasion de dire qu'il était nécessaire que ces priorités reflètent effectivement celles de l'ensemble des partis qui composent la majorité gouvernementale. Il serait absurde d'imaginer qu'il n'y ait pas plusieurs partis dans la coalition gouvernementale, puisque c'est une coalition.

Certains analystes politiques considèrent a priori que les priorités énumérées par le gouvernement peuvent être attribuées à l'un ou l'autre des partis de la coalition.

M. Hugo Vandenberghe (CD&V). – M. Ducarme s'est livré au même exercice.

M. Philippe Mahoux (PS). – Qu'un chef de parti cherche à s'attribuer le plus possible des réalisations d'une coalition, cela paraît légitime. Par contre, il n'en est pas de même pour les analystes politiques. Or, ceux-ci de manière assez classique ont tendance à considérer que les mesures fiscales seraient d'initiative du parti X, celles qui relèvent du social seraient d'initiative Y et celles d'orientation environnementaliste viendraient de Z. Ce n'est pas ainsi que fonctionne une coalition. Ce que je vais dire permettra peut-être aux analystes de corriger leur point de vue et d'éviter dès lors d'utiliser des classifications quelque peu abusives.

Cela dit, mon groupe se réjouit de la volonté affirmée du gouvernement de concentrer ses efforts pour les années à venir sur les questions économiques et sociales. L'aspect social de la note gouvernementale a particulièrement retenu notre attention. Je parlerai de l'emploi qui est une priorité de notre groupe mais qui constitue aussi une priorité partagée à des degrés divers par les différents partis du gouvernement. Nous nous réjouissons que cent mille emplois aient déjà été créés au cours de la législature et que des moyens financiers soient affectés aux mesures mises en place par la vice-première ministre, ministre de l'Emploi et du Travail. Après tout, il est normal que les groupes parlementaires se félicitent du travail de leurs représentants au sein du gouvernement. Je ne vois pas pourquoi nous abandonnerions cette excellente habitude.

L'accent a été mis par le premier ministre sur la faible participation au marché du travail des personnes peu qualifiées. C'est une préoccupation importante. Les mesures proposées constituent des pas considérables dans la correction de cette situation. Je rappelle que grâce aux initiatives du gouvernement, 78.000 jeunes ont décroché un premier emploi durant cette législature.

Je faisais référence tout à l'heure à mon intervention relative à la déclaration de politique fédérale d'octobre 2001. J'insistais à ce moment-là sur le rôle primordial que doivent jouer les partenaires sociaux pour dégager des solutions propres à garantir la viabilité de notre sécurité sociale toujours enviée dans d'autres pays mais peut-être menacée au niveau européen. Nous sommes en effet bien obligés de constater que l'ensemble des pays européens n'ont pas une vision identique sur la manière d'appliquer la sécurité sociale.

La note proposée par le gouvernement invite les interlocuteurs sociaux à réfléchir à des thèmes essentiels tels que la charge salariale, l'assouplissement du marché du

weg te werken.

De regering is ook van plan alle vormen van ongelijkheid ten aanzien van de werkgelegenheid weg te werken. Als socialistische fractie hebben we altijd veel aandacht gehad voor de strijd tegen ongelijkheid en we volgen de regering dan ook. We noteren ook dat de regering maatregelen wil nemen ten gunste van sectoren met een hoge werkloosheidsgraad. We hopen dat het hier niet bij verklaringen blijft.

Ook het onderdeel dat is gewijd aan een meer sociale samenleving en aan maatregelen tegen de armoede en de sociale uitsluiting kan op onze aandacht en onze goedkeuring rekenen. De regering heeft al vooruitgang geboekt inzake de laagste uitkeringen en we stellen met tevredenheid vast dat het leefloon tijdens deze regeerperiode nog zal verhogen en dat een wetsontwerp hierover eerstdaags in het Parlement zal worden besproken.

Er gaat bijzondere aandacht naar de problematiek van de overmatige schuldenlast. We zijn blij dat het recht op sociale en budgettaire begeleiding van mensen met schulden zal worden vastgelegd.

De inspanningen om het sociaal statuut van de zelfstandigen te verbeteren worden opgedreven. Mijn fractie is hierover opgetogen, temeer daar we terzake al menig wetsvoorstel hebben ingediend en omdat het debat reeds op gang werd gebracht in de commissie voor de Sociale Aangelegenheden. We wachten dan ook met ongeduld op het meerjarenplan van de rondetafelconferentie die zal werken op basis van het verslag van de groep-Cantillon. Solidariteit tussen alle Belgen is noodzakelijk, ook in het socialezekerheidsstelsel van de zelfstandigen.

We hebben trouwens wetsvoorstellen ingediend waardoor dit statuut aanzienlijk had kunnen worden verbeterd als de proportionaliteit van de sociale bijdragen voor de 3 tot 6% zelfstandigen met de hoogste inkomens opnieuw was ingevoerd. Ik vraag dat opnieuw wordt nagedacht over dit voorstel waardoor het statuut van een grote meerderheid van de zelfstandigen kan worden verbeterd doordat het de onderlinge solidariteit tussen zelfstandigen vergroot.

Ik vraag me altijd af waarom de weerstand tegen deze solidariteit bij de belangenverenigingen van zelfstandigen zo groot is. Belangrijke maatregelen inzake kinderbijslagen, pensioenen, ziektevergoeding en de verdubbeling van het zwangerschapsverlof zouden ook op budgettair vlak perfect mogelijk zijn, als de plafonds voor de bijdragen anders waren vastgelegd en als de rijkste zelfstandigen volledig solidair zouden zijn met de 92 tot 95% van de zelfstandigen die minder inkomsten hebben. Dit moet worden onderstreept.

Tijdens de algemene beleidsverklaring heb ik het standpunt van mijn fractie over de regeling van sociale conflicten reeds toegelicht.

We kunnen niet aanvaarden dat in een democratisch systeem een fundamenteel recht als het stakingsrecht wordt aangetast. We geven de voorkeur aan onderhandelingen en verzoening en hebben dit ook in een wetsvoorstel neergeschreven. We kijken uit naar het regeringsontwerp terzake.

Bij de verdere uitvoering van de Agenda voor Verandering in de Gezondheidszorg is het van essentieel belang dat alle

travail ou encore la formation au sein des entreprises. Nous serons donc très attentifs à l'accord interprofessionnel attendu pour l'automne prochain.

Pour l'heure, nous constatons que le gouvernement entend poursuivre une politique d'emploi efficace en mettant notamment tout en œuvre pour augmenter le taux d'emploi des travailleurs plus âgés et intervenir concrètement, je l'ai déjà souligné, face à la faible participation des personnes peu qualifiées.

Le gouvernement entend s'efforcer d'éliminer toutes les formes de discrimination en matière d'emploi et nous ne pouvons que le suivre dans cette tâche d'autant que, comme groupe socialiste, nous avons toujours été attentifs à ce qu'une politique active et efficace soit menée dans ce pays en matière de lutte contre les discriminations. Nous notons aussi la volonté du gouvernement de prendre à l'avenir des mesures pour favoriser les secteurs à haut taux d'emploi et nous souhaitons vivement que l'on n'en reste pas simplement à des déclarations.

Le volet consacré à une société plus solidaire et les mesures envisagées en matière de lutte contre la pauvreté et l'exclusion sociale rencontrent à la fois notre préoccupation et notre approbation. Si des avancées ont déjà été concrétisées par le gouvernement en faveur des allocations les plus modestes, nous actons avec satisfaction que le revenu d'intégration va encore augmenter sous cette législation et qu'un projet de loi en la matière sera prochainement débattu au parlement.

La problématique du surendettement fera l'objet d'une attention particulière. C'est un dossier sensible qui demandait des réponses concrètes. Nous nous réjouissons de la prochaine fixation du droit à l'accompagnement social et budgétaire des personnes concernées par ce problème.

Les efforts visant à améliorer le statut social des indépendants vont être intensifiés. Mon groupe s'en réjouit d'autant que nous avons déjà déposé de nombreuses propositions de loi en la matière et que le débat a déjà été initié en commission des Affaires sociales. Nous attendons donc avec impatience le plan pluriannuel de la table ronde qui sera déterminé sur la base des rapports du groupe Cantillon qui, je pense, fait du bon travail. Cela me permet de rappeler que si la solidarité entre tous les Belges est nécessaire, elle l'est aussi à l'intérieur du régime de sécurité sociale des travailleurs indépendants.

Je rappelle nos propositions de loi qui auraient permis d'améliorer ce statut d'une manière tout à fait significative si l'on avait rétabli la proportionnalité des cotisations sociales pour les 3 à 6% des travailleurs indépendants aux revenus les plus élevés. Je demande à nouveau que l'on réfléchisse à cette manière de permettre à une grande majorité des travailleurs indépendants de bénéficier de l'amélioration de leur statut, simplement parce que la solidarité serait plus grande à l'intérieur du secteur des indépendants.

De manière générale, je m'interroge toujours sur la raison pour laquelle la résistance à cette solidarité est si grande dans les organisations représentatives du monde indépendant. Je le répète, des mesures extrêmement importantes en termes d'allocations familiales, de pensions, d'indemnités en cas de maladie et de doublement du congé de maternité seraient

actoren hun verantwoordelijkheid op zich nemen met het oog op een optimaal gebruik van de middelen. We nemen er akte van dat de regering deze verantwoordelijkheid wil verhogen en de resultaten van de werkgroep-Perl lijken die richting uit te gaan. We zijn blij dat de bescherming van alle werknemers, ook van de zelfstandigen, via de maximumfactuur werd verhoogd.

Om voluntaristische maatregelen op economisch en sociaal vlak te verwezenlijken, moeten we over de nodige budgettaire marges en middelen beschikken. Het beleid om de openbare financiën verantwoord te beheren moet dan ook worden voortgezet.

In 2000 en 2001 was de begroting in evenwicht. We moeten het vertrouwen van de burgers behouden. De vooruitzichten zijn inderdaad minder gunstig en bij een tegenvallende conjunctuur moeten de nodige maatregelen worden genomen om het budgettair evenwicht te behouden. Het herwonnen vertrouwen van de burgers komt niet uit de lucht vallen. Onze fractie denkt nog altijd aan de inspanningen die aan de burgers werden gevraagd om het aanzienlijk begrotingstekort weg te werken.

De regering wil zich houden aan het stabiliteitspact. Dit is verantwoord en we kunnen ons hierin vinden. We zullen er echter op toezien dat bij de komende begrotingscontroles geen nieuwe inspanningen worden gevraagd van die groepen van de bevolking die de afgelopen jaren reeds veel hebben gegeven.

We stellen ook vast dat veel aandacht gaat naar de fiscaliteit. Ook hier kunnen we ons over de nieuwe accenten verheugen.

De vennootschapsbelasting is in ons land hoger dan in onze buurlanden. Dit kan een rol spelen bij de keuze van de investeerders, ook al is het niet de enige factor zijn die meespeelt in de keuze van een vestigingsplaats.

Er moet een verlaging komen, maar hier rijst vooral het probleem van de fiscale harmonisatie in Europa. Zolang die ontbreekt, is voor elke lidstaat de verleiding groot om aan fiscaal opbod te doen. Zulke maatregelen komen de Europese integratie niet ten goede en keren zich altijd tegen hen die ze nemen.

We mogen de belastingen niet verlagen om concurrentieredenen, maar moeten dat doen in het kader van een harmonisatie op Europees niveau. Dat is de meest verantwoorde houding.

De regering heeft herhaaldelijk gezegd dat het nieuwe systeem van vennootschapsbelasting budgettair neutraal moet zijn.

Dat zal een goede gelegenheid zijn om een einde te maken aan enkele 'kleine' anomalieën in de vennootschapsbelasting die de rol van fiscale regelaar speelden, zij het niet op een transparante en evenwichtige wijze.

Het is ook positief dat het nieuwe systeem de autofinanciering van kleine en middelgrote bedrijven bevoordeelt. Dit is een essentiële voorwaarde om te vermijden dat in de toekomst financiële problemen ontstaan door een onderfinanciering van deze ondernemingen, die een belangrijk onderdeel van ons economisch weefsel zijn.

Uiteraard staan we achter de promotie van nieuwe

parfaitement possibles, y compris sur le plan budgétaire, si ces plafonds de cotisations n'étaient pas déterminés comme ils le sont et si les plus riches des indépendants assuraient une solidarité entière par rapport aux 92 ou 95% des indépendants qui ont des revenus moins importants. Cela mérite d'être souligné.

Dans un autre registre, j'ai déjà exprimé le sentiment de mon groupe par rapport au dossier relatif au règlement des conflits sociaux lors de la déclaration de politique générale.

Je répète que nous ne pouvons accepter, dans un système démocratique, la remise en question d'un droit fondamental comme celui du droit de grève. Nous privilégions donc, au travers d'une proposition de loi, la voie de la négociation et de la conciliation et attendons avec impatience le projet gouvernemental en la matière.

La poursuite de l'agenda pour le changement dans les soins de santé a également retenu toute notre attention. Dans ce domaine, la responsabilisation de tous les acteurs en vue d'une utilisation optimale des moyens est un élément essentiel. Nous notons que le gouvernement entend accroître cette responsabilité et les résultats obtenus par le groupe Perl nous semblent assez significatifs dans cette voie. Nous nous réjouissons de l'extension de la protection de tous les travailleurs, mais aussi des indépendants, via la facture maximale.

Pour mettre en œuvre des mesures volontaristes en matière économique et sociale, il faut impérativement disposer de marges et de moyens budgétaires et donc, poursuivre une politique de gestion responsable des deniers publics.

Nous avons connu, pour 2000 et 2001, un budget en équilibre. La piste qu'il convient de suivre est celle de la confiance retrouvée des citoyens. C'est vrai que les perspectives sont moins optimistes que ce qu'elles étaient et, si la conjoncture est moins favorable, il convient de prendre les mesures qui s'imposent afin de maintenir les équilibres budgétaires. La confiance retrouvée des citoyens et l'équilibre ne sont pas le fruit du hasard. Notre groupe garde en mémoire les efforts qui ont été demandés à la population pour résorber le déficit important de la dette publique.

La démarche du gouvernement entend respecter le pacte de stabilité. Nous le suivons sur ce point. Il s'agit d'une attitude responsable, mais nous veillerons à ce que les prochains contrôles budgétaires ne soient pas l'occasion de réclamer de nouveaux efforts aux catégories de la population qui ont déjà beaucoup donné ces dernières années.

Nous constatons également l'attention portée à la fiscalité. Sur ce chapitre aussi, nous avons trouvé des accents nouveaux dont nous pouvons nous réjouir.

En ce qui concerne l'abaissement de l'impôt des sociétés, si on fait des comparaisons, on peut considérer que celui-ci est plus élevé dans notre pays que dans les pays voisins, ce qui peut être déterminant dans le choix des investisseurs même si ce n'est pas le seul facteur qui intervienne dans le choix d'implantation des entreprises.

Un abaissement devra nécessairement intervenir, mais cela pose surtout le problème de l'harmonisation fiscale en Europe dont l'absence est une tentation, pour chaque État européen, d'aller dans la voie d'une défiscalisation. Or, ce sont des

technologieën. De nieuwe informatietechnologieën dragen ook bij tot de ontwikkeling van de wereld van communicatie en uitwisseling.

Een risico van deze evolutie is dat een sociale, en misschien zelfs culturele breuk dreigt te ontstaan tussen hen die toegang hebben tot deze nieuwe wereld en diegenen die hiervan uitgesloten zijn. We zijn dan ook zeer tevreden dat een Fonds voor aanpassing aan nieuwe technologieën zal worden opgericht. Dit fonds mag niet alleen een instrument zijn om minder bedeelden toegang te verschaffen tot pc's en netwerken. Het moet ook een optimaal gebruik mogelijk maken zodat heel de bevolking toegang heeft tot dit nieuwe technologische tijdperk, zowel op materieel vlak als op het vlak van informatie. Het moet het embryo zijn van een voluntaristisch en dynamisch beleid.

Ik wens nog te wijzen op enkele zeer belangrijke punten. Ik verwijs nogmaals naar de politieke analyses die aan de verdeling van bevoegdheden refereren. Ik denk aan de administratieve vereenvoudiging, de strijd tegen de fiscale fraude, die moet worden voortgezet en geïntensiveerd, en de herwaardering van de grote steden door middel van speciale maatregelen, met name op fiscaal vlak. Nog een woord over Kyoto en de ecologische of milieufiscaliteit. Het woord ecologisch kan de indruk wekken dat milieu een voorbehouden materie is, waardoor we argumenten zouden geven aan de politieke analisten. De toepassing van milieufiscaliteit vereist een zo groot mogelijke milieubalans, die ons toestaat maatregelen te nemen die zowel het milieu als de economische ontwikkeling ten goede komen. Ik verwijs ook naar de ethische beleggingen. Heel wat banken en ondernemingen houden met dit begrip rekening.

mesures qui, lorsqu'elles sont prises, ne sont pas favorables à l'intégration européenne et qui se retournent toujours contre ceux qui mènent ce type de politique.

L'impôt oui, mais s'il y a défiscalisation, que celle-ci ne se fasse pas pour des raisons compétitives mais en termes d'harmonisation sur le plan européen. Je pense que c'est là une attitude plus responsable.

Les engagements ayant été maintes fois répétés par le gouvernement, le nouveau système d'impôt des sociétés doit se faire dans un cadre budgétaire neutre.

Cela sera très probablement l'occasion de mettre fin à de « petites » anomalies en matière d'impôt des sociétés qui jouaient, jusque là, le rôle de modérateur fiscal, de manière non transparente et très inéquitable.

Nous nous félicitons que le nouveau système favorise aussi l'autofinancement des petites et moyennes entreprises. C'est une condition essentielle pour éviter à l'avenir bien des difficultés financières dues à une sous-capitalisation de ces sociétés qui forment une partie importante de notre tissu économique.

Quant à la promotion des nouvelles technologies, inutile de dire l'importance que nous y accordons. Outre l'aspect du développement économique qu'elles sous-tendent, les nouvelles technologies de l'information favorisent l'éclosion d'un monde de la communication et de l'échange qui ne peut que susciter l'adhésion.

Une inquiétude – et elle est de taille – que génère cette évolution est évidemment le risque d'une fracture sociale et peut-être culturelle entre ceux qui ont accès à ces technologies et à ce nouveau monde et ceux qui en sont exclus. C'est donc avec une grande satisfaction que nous prenons note de la mise sur pied d'un Fonds pour l'adaptation aux nouvelles technologies. Un tel fonds ne doit pas seulement être un instrument permettant aux faibles revenus d'accéder aux ordinateurs et aux réseaux. Il doit aussi favoriser leur utilisation optimale pour intégrer l'ensemble de la population dans cette nouvelle ère technologique, tant sur le plan matériel que sur le plan de la formation. Il doit être l'embryon d'une politique particulièrement volontariste et dynamique en la matière.

Il me paraît utile de mettre en avant une série de points extrêmement importants, ce qui permet de renvoyer à nouveau aux analyses politiques qui ont des classifications en termes d'attributions. Je citerai la simplification administrative, la lutte contre la fraude fiscale, qui doit être poursuivie et même intensifiée, la revalorisation des grandes villes avec des mesures spécifiques, notamment sur le plan fiscal. Je dirai un mot de Kyoto, de la fiscalité écologique ou plutôt environnementale. Le terme écologique peut donner l'impression que l'environnement est une exclusivité, ce qui donnerait des arguments aux analystes politiques. Quand elle est appliquée, la fiscalité environnementale nécessite un écobilan, un bilan environnemental le plus complet possible, permettant de prendre les dispositions à la fois les plus favorables à l'environnement et les plus compatibles avec le développement économique. Je parlerai des placements éthiques. Une série de banques, de sociétés ont pris en compte cette notion de placement éthique.

De heer Hugo Vandenberghe (CD&V). – Zoals voor DAT.

De heer Philippe Mahoux (PS). – *Geen ironie! Iedereen weet wat ethische beleggingen zijn. Sommige beleggingen zijn inderdaad zeer belangrijk omdat ze het mogelijk maken dat sommigen, zoals de werknemers van Sabena, hun werk niet verliezen. Dat zijn echter geen ethische beleggingen. We kunnen in onze assemblee een inspanning doen om meer te beleggen in ethische fondsen. Natuurlijk moeten deze beleggingen een behoorlijk rendement hebben.*

Het ethisch karakter van de belegging ligt in de wijze waarop het geld wordt gebruikt. Er wordt afgezien van elke vorm van speculatie. In die zin gaat het tegelijkertijd om een pleidooi voor de instelling van een heffing op speculatieve kapitaalstromen. We hebben dus redenen om tevreden te zijn over deze evenwichtige prioriteitennota van de regering.

De heer Wim Verreycken (VL. BLOK). – Uit de regeringsverklaring kan ik afleiden dat de regering geobsedeerd is door kansspelen en dan vooral door kaartspel. Ze lijkt geboeid door het geldverslindende blackjack, het zogenaamde eenentwintigen. Het drama van eenentwintigen is evenwel dat er veel meer geld wordt mee verloren dan er wordt mee gewonnen, behalve wanneer men volgens de Copernicusregeling een politiek benoemde is. De gewone burger kan er alleen veel geld bij inschieten.

Ik vrees dat de Belgische belastingbetaler aan de eenentwintig punten van de regering weinig genoeg zal beleven. De schatkist, met de minister van Financiën als croupier van het Belgische casino, zal misschien winst maken, maar de betalende burger zal altijd verliezen.

De eerste minister had vorige week volkomen gelijk toen hij in staking ging uit protest tegen het feit dat een groen politicus hem voor flamingant uitmaakte. Hij is zeker geen flamingant. Dat blijkt uit de analyse van een van de speelkaarten waarin de regering verwijst naar *Research and Development*. Wie de moeite doet om daarover op het internet informatie op te vragen zal met mij vaststellen dat R&D, ondanks de anglofiele benaming, een louter Waalse aangelegenheid is. De Europese gelden van Doelstelling 1 vloeien volgens die informatie allemaal naar de Waalse ruimtevaart-, vliegtuig- en wapenindustrie. De actuele invulling van R&D, ongetwijfeld geïnspireerd door het overleg met Philippe Busquin en Serge Kubla, wijst enkel in Waalse richting en kan leiden tot een veel grotere financiële inspanning voor de onderzoekspoot van de ULB, het Instituut de biologie et de médecine moléculaire, gevestigd op de luchthaven van Gosselies. Om de centen die van de regering voor dit centrum worden verwacht te kanaliseren, werd nu reeds 'Bio Vallée' opgericht en voor de opvang van de nieuwe tewerkgestelden op Belgische kosten, zal het gebouw nog deze zomer worden afgewerkt. Enkel reeds de aanvang van die bouwwerken, lang voor het spelletje eenentwintigen, toont aan dat de Waalse R&D-aanhangers wisten dat de regering met geld over de brug zou komen. Het aandachtspunt

M. Hugo Vandenberghe (CD&V). – À la DAT.

M. Philippe Mahoux (PS). – Pas d'ironie ! Quand je parle de placements éthiques, on sait de quoi je parle. Il est vrai que certains placements sont très importants car ils permettent à certains, par exemple aux travailleurs de la Sabena, de ne pas perdre leur emploi. Une dynamique s'installe. Il ne s'agit toutefois pas de ce que j'appellerai des placements éthiques. Nous pourrions, au sein de notre assemblée, nous efforcer, dans les placements que nous sommes amenés à effectuer – et nous en faisons –, d'intensifier ces placements éthiques qui ont une cohérence. Bien sûr, les placements doivent avoir un *return*. Ces *returns* doivent cependant être raisonnables.

L'éthique des placements est liée à la manière dont l'argent placé est utilisé, en dehors de toute volonté de démarche purement spéculative. Plaider pour les placements éthiques et revendiquer simultanément, comme mon groupe l'a fait à travers une proposition de loi, l'instauration d'une taxe sur les mouvements spéculatifs de capitaux, c'est faire preuve de cohérence. En conclusion, nous avons trouvé dans les priorités de cette note équilibrée – oserais-je dire rééquilibrée ? – du gouvernement, bien des motifs de satisfaction.

M. Wim Verreycken (VL. BLOK). – *Je puis déduire de la déclaration gouvernementale que le gouvernement est obsédé par les jeux de hasard et surtout par le blackjack. Le problème, c'est qu'à ce jeu on perd plus qu'on n'y gagne, sauf quand on a bénéficié d'une nomination politique selon le système Copernic. Je doute que le contribuable y prenne grand plaisir. Le Trésor, avec le ministre des Finances comme croupier du casino belge, y gagnera, mais le contribuable y perdra toujours.*

Le premier ministre a assurément eu raison de faire grève la semaine passée parce qu'un homme politique vert l'avait traité de flamingant. Il ne l'est certes pas, comme le prouve l'analyse d'une des cartes de jeu, analyse dans laquelle le gouvernement se réfère à Research and Development. Quand on prend la peine de s'informer à ce sujet sur la toile, on se rend compte qu'en dépit de la dénomination anglophile, il s'agit d'une matière purement wallonne. Les subsides européens d'Objectif 1 vont tous à l'industrie aéronautique et spatiale ainsi qu'à l'industrie de l'armement wallonnes. L'orientation, vraisemblablement inspirée par la concertation avec Philippe Busquin et Serge Kubla, est clairement wallonne. On a créé Bio Vallée pour canaliser l'argent du gouvernement vers le pilier recherche de l'ULB, l'Institut de biologie et de médecine moléculaire installé sur l'aéroport de Gosselies. Le bâtiment sera achevé dès l'été, afin d'accueillir les nouveaux mis au travail au frais de l'État. Ceux qui accusent le premier ministre d'accorder trop d'attention à la Flandre ont manifestement tort.

La carte « impôts des sociétés » comporte aussi un transfert du Nord au Sud. Le gouvernement va compenser la baisse en diminuant les postes déductibles « dans un cadre budgétaire neutre », c'est-à-dire, sans que le Trésor fédéral n'en ressente le moindre effet. Le VEV a souligné l'incohérence de l'opération. Le gouvernement envisage de supprimer la déductibilité des taxes environnementales. Comme la Wallonie n'en paie que 1,3 milliards alors que la Flandre en paie 8,7, elle retirera de la réforme bien plus que sa contribution. Les transferts ne sont pas seulement perpétués,

zestien omtrent het zogenaamde nauwer overleg tussen de federale overheid en de gewesten is dus een verbloeming voor het bestendigen van de geldstromen van noord naar zuid. Kortom, wie de eerste minister van overdreven aandacht voor Vlaanderen heeft beschuldigd, heeft manifest ongelijk.

Ook de speelkaart 'vennootschapsbelasting' houdt een transfer in. In een vestzak-broekzakoperatie verlaagt de regering het algemeen tarief "binnen een neutraal budgettair kader". Met andere woorden, zonder dat de federale schatkist er ook maar iets mag van voelen. De regering zal de verlaging compenseren door de aftrekposten te verminderen. De onderzoekers van het VEV wijzen hier op een ongerijmdheid. De regering speelt met de overweging om milieueffingen niet langer aftrekbaar te maken. Van de 10 miljard oude Belgische franken aan milieueffingen is evenwel 8,7 miljard afkomstig uit Vlaanderen en 1,3 miljard uit Wallonië. Wallonië staat in voor ongeveer 20 procent van de vennootschapsbelasting en zal dus veel meer overhouden aan de hervorming dan het eraan bijdraagt. Niet enkel worden de geldstromen bestendig, ze worden door deze nieuwe transfer nog vergroot.

De laatste kaart van de eerste minister verwijst naar het plan Zenner. De heer Zenner leverde zijn eerste rapport af in het najaar van 2001, met als hoogvlieger, uiteraard volkomen toevallig, een Vlaams bedrijf waar, al naargelang de bron, 173, 178 of 200 miljoen euro kon worden afgeroomd. Het betreft Aquafin dat 6% BTW betaalde, ten gevolge van een schriftelijke goedkeuring van de belastingdiensten in 1991. Dat een Waalse analoge maatschappij 0% BTW afdraagt omdat ze als intercommunale werd opgezet, stoort blijkbaar niemand. Alleen minister Reynders zag blijkbaar het onevenwicht, want op 24 januari verklaarde hij, min of meer omfloerst, aan de Kamer dat het koninklijk besluit van 1993 over de BTW-tarieven zonder discriminatie geldig is voor alle gewesten maar dat er een verschil is tussen een overheid die niet BTW-plichtig is en één die dat wel is. Met andere woorden: de Belgische fiscus spaart de bewuste Waalse constructie en graait in de kassa van de Vlaamse bedrijven die sinds 1991 6% BTW betalen. Ik heb daar uiteraard problemen mee. Als de minister van Financiën het principe van niet-discriminatie wil hanteren, moet de 6% BTW die Aquafin te veel heeft betaald, worden terugbetaald.

Ik veronderstel dat de visie waarbij geschenken worden gegeven aan een Waalse maatschappij en een Vlaamse maatschappij moet betalen, wordt toegejuicht. We hebben in de kranten gelezen dat de heer Slangen een prachtige toespraak heeft gemaakt om die visie te ondersteunen. Die toespraak werd door de koning voorgelezen. Daaruit bleek duidelijk dat de Belgische constructie, het Belgische casino nog lang mag blijven bestaan.

Mijnheer Zenner volgde de regeringsvisie helemaal toen hij voorstelde om tegen eind 2003 het merendeel van de belastingaangiften ingevuld aan de belastingplichtigen te bezorgen. Dat is een zeer goed idee waarmee hij de regeringsvisie onderschrijft. Ook de regeringsnota staat immers bol van het magische jaar 2003. De prioriteitennota gaat duidelijk niet om prioriteiten voor vandaag maar om prioriteiten voor het verkiezingsjaar 2003. In dat jaar zal de openbare schuld dalen, zal het Zilverfonds er komen, zal uitvoering worden gegeven aan een coherent beleid inzake

on les augmente.

La dernière carte du ministre porte sur le plan Zenner. M. Zenner a remis son premier rapport à l'automne 2001 et comme par hasard, il envisage d'écrêter une entreprise flamande de quelque 200 millions d'euros. Il s'agit d'Aquafin, qui payait 6% de TVA à la suite d'une autorisation écrite des services des impôts en 1991. Qu'une société analogue wallonne ne paie rien parce qu'elle a une structure d'intercommunale ne gêne manifestement personne. Seul M. Reynders semble s'être aperçu du déséquilibre puisqu'il a déclaré à la Chambre que l'arrêté royal de 1993 relatif aux tarifs TVA était valable pour toutes les régions mais qu'il y avait une différence entre les institutions non soumises à la TVA et celles qui le sont. En d'autres termes, le fisc épargne le montage wallon et puise dans la caisse des entreprises flamandes qui paient 6% depuis 1991. On comprendra que cela me pose problème. Si le ministre des Finances veut appliquer le principe de non-discrimination, il faut rembourser à Aquafin les 6% qu'elle a payés en trop.

Je suppose qu'on applaudit le système qui consiste à faire des cadeaux à une société wallonne et de faire payer une entreprise flamande. On a pu lire dans la presse que M. Slangen a fait un merveilleux discours pour défendre ce point de vue. Le Roi a lu ce discours. Cela prouve bien que le casino belge peut continuer à tourner encore longtemps.

M. Zenner entre bien dans la philosophie gouvernementale quand il propose d'envoyer dès 2003 une déclaration préremplie aux contribuables. La note gouvernementale ne cesse d'évoquer l'année magique 2003. Les priorités ne sont manifestement pas pour aujourd'hui mais pour 2003. Cette année-là, la dette publique diminuera, il y aura le Fonds de vieillissement, on aura une politique cohérente en matière de financement de la sécurité sociale, on réalisera le plan pluriannuel pour les indépendants et les plans emploi actuels seront plus transparents. Autrement dit, demain on ramera gratis. On demande en fait de voter pour le gouvernement afin qu'il réalise ses promesses dans la prochaine législature. Le premier ministre prend le citoyen pour un imbécile en lui promettant beaucoup mais en lui donnant peu.

Je suis sûr qu'il y aura suffisamment de citoyens qui ne se prendront pas au jeu de cette pseudo note de politique générale et qui, en 2003, montreront au premier ministre la porte de sortie.

financiering van de sociale zekerheid, zal het meerjarenplan voor zelfstandigen worden gerealiseerd en zullen de bestaande banenplannen doorzichtig worden gemaakt. Eigenlijk zegt de prioriteitennota dat men morgen gratis scheert. Eigenlijk vraagt zij voor de huidige regering te stemmen die dan tijdens de volgende legislatuur al haar beloften waar zal maken. Krijgt deze niet voldoende steun van de burger, dan is het niet uitvoeren ervan een welverdiende straf.

Met al deze beloften, al dit uitstel, al deze heilsverklaringen op krediet, verklaart de eerste minister de burger voor zot. Veel beloven en weinig geven doet de zotten in vreugde leven.

Ik ben ervan overtuigd dat er meer dan voldoende burgers zijn die het kaartspelletje van deze pseudo-prioriteitennota niet pikken en die de eerste minister, in 2003, indien hij tenminste van zijn groene partner zolang mag verder regeren, naar de nooduitgang van het Belgische casino zullen verwijzen als afgedankte croupier die te veel beloofde maar te weinig gaf.

De heer Michel Barbeaux (PSC). – *Na twee jaar uitzonderlijke economische conjunctuur en na het Europese voorzitterschap kan het pijnlijk lijken zich opnieuw met binnenlandse problemen te moeten bezighouden.*

Hoe de begroting 2002 sluitend maken terwijl de binnenlandse groei vertraagt? Hoe de investeringen stimuleren terwijl het vertrouwen van de ondernemers een dieptepunt bereikt? Moeten we de activiteitsgraad verhogen net nu er opnieuw meer werkloosheid is? Moeten we de vennootschapsbelasting hervormen of de sociale lasten verlagen, nu de faillissementen elkaar opvolgen? Moeten we een ecologische fiscaliteit invoeren, terwijl ons concurrentievermogen wordt bedreigd? Moeten we ronde tafels organiseren, nieuwe maatregelen nemen of de administratieve formaliteiten vereenvoudigen, overheidsinitiatieven nemen of het initiatief overlaten aan de sociale partners? Dat zijn de uitdagingen van vandaag.

Bij gebrek aan plannen heeft de eerste minister dan maar een lijst van economische prioriteiten voor de komende zestien maanden opgesteld. Het ontbreekt hem ook aan middelen: in amper dertig maanden heeft hij de erfenis van de vorige regeringen opgesoupeerd. Tijdens die dertig maanden hebben de beloften zich opgestapeld, net als de facturen die de komende jaren door de volgende regeringen moeten worden betaald. In die dertig maanden hebben we echter weinig structurele hervormingen gezien: de door de regering opgestelde balans beslaat amper een vijftiental regels. De lijst van de 'realisaties', waarop Sabena, de NMBS en De Post niet voorkomen, is op het laatste ogenblik verlengd om de twee Franstalige vice-eerste ministers tevreden te stellen.

Uit het Kamerdebat van 22 januari laatstleden is voldoende gebleken dat de verklaring geen enkele wijziging inhoudt van het beleid dat sinds juni 1999 wordt gevoerd. Nochtans is de internationale context grondig veranderd: de groei, het concurrentievermogen en de werkgelegenheid gaan erop achteruit en de bedrijven, de vakbonden, het middenveld en de sector van de gezondheidszorg vragen steeds uitdrukkelijker een ander beleid.

Ik zal nu, aan de hand van drie grote federale beleidsdomeinen, aantonen waarin deze prioriteitennota

M. Michel Barbeaux (PSC). – *Après deux années de conjoncture économique exceptionnelle et – du fait de la présidence tournante de l'Union – au sortir d'un semestre de fastes européens ponctués d'innombrables voyages, réceptions, colloques et autres conférences de presse, il peut paraître douloureux de devoir à nouveau s'occuper de questions domestiques.*

Comment boucler le budget 2002, alors que la croissance intérieure est au ralenti ? Comment stimuler l'investissement, alors que la confiance des entrepreneurs est au plus bas ? Faut-il augmenter le taux d'emploi, alors que le spectre du chômage réapparaît ? Faut-il réformer l'impôt des sociétés ou abaisser les charges sociales, alors que les faillites se succèdent ? Faut-il instaurer une fiscalité écologique, alors que la compétitivité est menacée ? Faut-il réunir des « tables rondes », adopter de nouvelles mesures ou simplifier les démarches administratives, prendre des initiatives publiques ou s'en remettre à la négociation entre partenaires sociaux ? Ce sont les défis auxquels il faut aujourd'hui faire face.

À court de projets, le premier ministre a pris sur lui le risque de rédiger une note de priorités économiques pour les seize mois à venir. Il était aussi à court de moyens : trente mois à peine auront suffi pour consommer l'héritage des gouvernements précédents. Trente mois au cours desquels les promesses se sont amoncées, comme autant de factures qu'il faudra honorer dans les prochaines années, à charge des futurs gouvernements. Trente mois qui auront amené bien peu de réformes structurelles : le bilan établi par le gouvernement lui-même tient en une quinzaine de lignes, et encore, la liste des « réalisations » – où ne figurent étonnamment ni la Sabena, ni la SNCB, ni La Poste – a été allongée en dernière minute pour contenter formellement les deux vice-premières ministres francophones.

Le débat en séance plénière de la Chambre, le mardi 22 janvier dernier, a démontré à suffisance combien cette déclaration ne marque aucune inflexion vis-à-vis de la politique menée depuis juin 1999. Pourtant, l'environnement international a profondément changé ; la croissance, la compétitivité et l'emploi sont en panne et les principaux opérateurs – entreprises, syndicats, mouvements associatifs,

volgens onze fractie faalt.

Ik zal het eerst hebben over de economische en financiële prioriteiten. Gelet op de loonhandicap van onze economie is een bijkomende verlaging van de lasten op arbeid een absolute noodzaak om ons concurrentievermogen in binnen- en buitenland te vrijwaren of te herstellen.

Ten opzichte van onze drie belangrijkste concurrenten hebben wij een loonhandicap van 2,4%. Die handicap zal automatisch toenemen als de regering de uitvoering van de oorspronkelijk voor 2002 geplande verlaging van de sociale lasten schorst. Bij haar aantreden in 1999 heeft de paarse meerderheid zich ertoe verbonden de arbeidskosten structureel te verminderen en vanaf 1 april 2002 over te gaan tot een extra verlaging van 800 euro per baan en per jaar. Als de regering die belofte niet nakomt, worden de rendabiliteit van de bedrijven, het investeringsvermogen en de werkgelegenheid van duizenden arbeiders rechtstreeks bedreigd.

De 250 euro waarover de regering het vandaag heeft, houden hoegenaamd geen verlaging van de sociale lasten in. Het grootste gedeelte van dat bedrag was al vastgelegd in vorige beslissingen of vloeit voort uit de nieuwe aanwending van de terugbetaalde Maribelsteun!

Als besluit van een vraag om uitleg van onze fractievoorzitter, de heer Thissen, in de plenaire vergadering van 17 januari heeft minister Daems verklaard dat de regering maatregelen moet nemen, ofwel in het kader van de bestaande wet, ofwel via de wijziging van een andere wet. Hij zei ook dat het opportuun zou zijn de lasten te verminderen om te voorkomen dat onze loonkosten hoger liggen dan die van onze belangrijkste concurrenten en dat hij het met de heer Thissen eens was dat de regering dit belangrijk probleem moet oplossen.

De regering lijkt minister Daems echter niet te volgen.

In de nota is sprake van een verlaging van de nominale aanslagvoet van de vennootschapsbelasting, dus niet van een hervorming. Er worden ook "een aantal afirekken herschikt binnen een budgettair neutraal kader". Zal die budgettair neutrale verlaging ook gunstig zijn voor de bedrijven? Bij de voorstelling van de regeringsverklaring van oktober 2001 hoopte de minister van Financiën vóór de kerstvakantie een wetsontwerp te kunnen indienen zodat de hervorming vanaf de inkomsten 2002 zou kunnen worden toegepast.

Wie gelooft, wat de diepgaande hervorming van de overheid betreft, dat het Copernicusplan het concrete leven van de burgers ingrijpend zal veranderen? De werking van de administratie zelf wordt daarentegen wel overhoop gehaald. Men wil immers alles tegelijk doen, zonder rekening te houden met de bestaande formaties. De zogezegde objectivering van de benoeming van de topambtenaren komt luidens recente persberichten neer op benoemingen binnen het besloten politieke kringetje, na uitsluiting van bepaalde kandidaten die dikwijls een betere rangschikking hadden.

Wat de administratieve vereenvoudiging betreft, is vooral sprake van e-government inzake sociale zekerheid, terwijl het louter gaat om de voortzetting van de kruispuntbank die door de vorige regering is aangevat.

Is het overigens redelijk dat de Dienst voor de administratieve

acteurs de la santé, ... – réclament de plus en plus explicitement une autre politique.

Dans le temps trop court qui m'est imparti, je vais m'attacher à prouver, à travers l'examen de trois grands domaines de l'action publique fédérale, en quoi cette « note de priorités » est, aux yeux de notre groupe, défailante.

En premier lieu, les priorités économiques et financières. Au vu du handicap salarial de notre économie, un abaissement supplémentaire des charges pesant sur le travail est une absolue nécessité si on veut préserver – et restaurer, dans de nombreux secteurs exposés à la concurrence internationale – notre compétitivité interne et sur les marchés extérieurs.

Pour rappel, notre handicap vis-à-vis de nos trois principaux concurrents vient d'être évalué à 2,4% et il devrait s'aggraver quasi mécaniquement si le gouvernement suspend l'exécution des mesures de réduction des charges sociales initialement programmées pour 2002. En effet, dès son arrivée en 1999, le gouvernement arc-en-ciel avait repris à son compte l'engagement de réduire structurellement le coût du travail, et notamment de procéder à une réduction complémentaire de 800 euros par emploi et par an au 1er avril 2002. Si cette promesse n'est pas tenue, ce que le budget 2002 semble indiquer et ce que la nouvelle déclaration semble confirmer, c'est la rentabilité des entreprises, la capacité d'investissement et l'emploi de milliers de travailleurs qui sont ainsi directement menacés.

Or, les 250 millions d'euros mentionnés aujourd'hui par le gouvernement ne constituent en rien un abaissement des charges sociales. La majeure partie de ce montant avait déjà fait l'objet de décisions antérieures ou résulte du recyclage du remboursement des aides Maribel !

À la suite de la demande d'explications de notre président de groupe M. Thissen lors de la séance plénière du 17 janvier, le ministre Daems déclarait : « J'estime que le gouvernement devrait prendre des mesures, soit dans le cadre de la loi existante, soit en modifiant une autre loi. Il serait opportun de diminuer les charges pour éviter que notre coût salarial soit supérieur à celui de nos concurrents les plus importants. Je partage votre avis selon lequel le gouvernement devra intervenir pour résoudre ce problème important ».

Une fois n'est pas coutume, le gouvernement ne semble pas suivre l'opinion du ministre en charge des Classes moyennes et des PME, alors que cette fois il avait raison.

La note parle de l'abaissement du taux nominal de l'impôt des sociétés. En passant, notons qu'on ne parle plus de « réforme » mais d'abaissement. La note indique qu'« une série d'abattements sont revus dans un cadre neutre du point de vue budgétaire ». Cet abaissement budgétairement neutre sera-t-il en même temps, favorable aux entreprises ? On peut se le demander. Rappelons que, lors de la déclaration gouvernementale d'octobre 2001, vous aviez espéré, monsieur le ministre des Finances encore, avec beaucoup d'optimisme, déposer un projet de loi avant les vacances de Noël pour que la réforme soit applicable dès les revenus 2002.

Quant à la réforme de l'administration, qui peut croire que le lancement d'une réforme en profondeur de l'administration – l'opération appelée « Copernic » – va bouleverser la vie concrète de nos concitoyens ? Par contre, elle bouleverse bien

vereenvoudiging een maand krijgt om een voorstel uit te werken dat het opstarten van bedrijven mogelijk maakt met twee vergunningen in de plaats van de nu bestaande 300 procedures en meer dan 150 reglementeringen? In zijn eerste rapport stelde de Dienst dat niet alle aan de starters opgelegde formaliteiten in eenmaal kunnen worden behandeld. Eerst moet per doelgroep of per activiteiten categorie worden nagegaan welke formaliteiten absoluut nodig zijn en welke beter worden aangepast. Een structurele vereenvoudiging vereist noodzakelijkerwijze de aanpassing van het huidige wettelijk en organisatorisch kader. Er is ook overleg met de gewesten vereist, want ook de gewestelijke wetgeving moet worden aangepast. Ondertussen wachten we nog altijd op de maatregelen met betrekking tot het enig ondernemingsnummer en het eenheidsloket.

Ethisch beleggen wordt aangemoedigd. De nota kondigt fiscale voordelen aan voor ethische en/of duurzame beleggingen. Er wordt echter geen definitie gegeven van die twee begrippen en er wordt ook niet gezegd om welke fiscale voordelen het gaat.

Wat de CO₂-heffing betreft, staat in de nota dat zal worden onderzocht of die heffing kan worden ingevoerd. Een soortgelijke heffing wordt al toegepast in Zweden, Finland, Denemarken en Nederland. In Zweden en Noorwegen bestaat ook een heffing op zwavel en in Oostenrijk een retributie voor de vervuiling met koolwaterstof. Het is dus gewoon een kwestie van politieke wil. Het federaal plan voor duurzame ontwikkeling 2002-2004 voorziet overigens in de oprichting van een interdepartementale werkgroep onder leiding van het ministerie van Financiën en van het staatssecretariaat voor Energie en Duurzame Ontwikkeling. Die werkgroep moet een verslag voorbereiden over de groene hervorming van de fiscaliteit, een inventaris opmaken en vervolgens andere voorstellen formuleren. Hij baseert zich daarvoor op bestaande studies en buitenlandse experimenten. Hij zal ook fiscale voorstellen onderzoeken, zoals de invoering van een CO₂-heffing. De werkgroep moest vóór 1 juli 2001 verslag uitbrengen bij de regering. Daarna zou de minister van Financiën voorstellen uitwerken.

Hoe staat het met de aangekondigde werkgroep, met het beloofde verslag en met de voorstellen? Waarop wacht de regering om maatregelen te treffen?

Met betrekking tot de bestrijding van fraude kondigt de nota geen precieze maatregelen aan. Welke specifieke initiatieven zullen worden genomen?

Ik kom tot het tweede gedeelte: de sociale prioriteiten.

Inzake gezondheidszorg meent de regering dat het vertrouwen bij de bevolking is toegenomen.

Bij de aankondiging van de begroting 2001 waren inderdaad hoge verwachtingen gerezen: de stijging van de 'gewone' begroting, de aankondiging van nieuwe maatregelen om tegemoet te komen aan bijzondere behoeften, zoals chronische ziekten, een betere verzorging van kanker, bijkomende middelen voor palliatieve zorg, een betere terugbetaling van brilmonturen voor kinderen, enzovoort. De voorbereiding van de begroting 2002 is lang niet zo rooskleurig; patiënten en zorgverleners zijn ontgoocheld.

De benadeelde patiënten vinden terecht dat op hun rug is

le fonctionnement des administrations parce qu'elle veut tout faire en même temps, en négligeant souvent les cadres en place. Quant à la soi-disant objectivation des nominations des hauts cadres de l'administration, les exemples récents dévoilés par la presse hier et aujourd'hui, démontrent ce qu'il en reste : des désignations dans le sérail politique après élimination de certains candidats parfois les mieux classés.

Concernant la simplification administrative, on nous parle notamment de e-government en sécurité sociale alors qu'il s'agit tout simplement de poursuivre la concrétisation de la banque-carrefour mise en place sous le précédent gouvernement.

Par ailleurs, est-il raisonnable de laisser un mois à l'Agence pour la simplification administrative – ASA – pour élaborer une proposition ramenant à deux autorisations les 300 procédures et plus de 150 réglementations différentes concernant le lancement d'une entreprise ? Dans son dernier rapport, l'Agence indiquait : « l'ensemble des formalités imposées aux starters ne peut être traité en une fois. Il faut d'abord examiner, par groupe cible ou par catégorie d'activité, celles qui sont absolument nécessaires et celles qui pourraient être mieux adaptées. Une simplification structurelle nécessitera inévitablement la modification des cadres actuels légaux et organisationnels ». Serait-ce un nouvel effet d'annonce ? D'autant qu'il faudra également adapter, après concertation, certaines législations régionales, ce qui impliquera une négociation avec les Régions. Entre-temps, les mesures relatives au numéro unique ainsi qu'au guichet unique sont toujours en attente !

Les placements éthiques ont la cote et nous y sommes favorables. La note qui annonce « la création d'avantages fiscaux pour des placements éthiques et/ou favorisant le développement durable ». Non seulement ces deux notions sont indéfinies, mais surtout, quels seront ces avantages fiscaux ?

Concernant la taxe CO₂ la note indique que « on examinera la possibilité d'introduire une taxe ». Comme pour la taxe Tobin, je présume ! Faut-il rappeler que cette taxe sur le CO₂ est déjà d'application dans plusieurs pays du nord de l'Europe – Suède, Finlande, Danemark, Pays-Bas –. La Suède et la Norvège taxent également le soufre tandis que l'Autriche perçoit une redevance de pollution sur les hydrocarbures. Tout est donc question de volonté politique, d'autant que le Plan fédéral de développement durable 2002-2004 précise : « il sera créé un groupe de travail interdépartemental, sous la présidence du ministère des Finances et la vice-présidence d'un représentant du secrétariat d'État à l'Énergie et au développement durable chargé de préparer, en phases, un rapport global sur la « réforme verte » de la fiscalité. Ce groupe établira un inventaire et s'attellera ensuite à la préparation d'autres propositions. Il se fondera, pour ce faire, sur des études existantes, des expériences étrangères et examinera les propositions fiscales reprises dans d'autres parties du plan comme l'introduction d'une taxe énergie-CO₂, etc. Le groupe de travail fera son rapport au gouvernement avant le 1er juillet 2001. Après l'approbation du gouvernement, les propositions seront élaborées par le ministre des Finances ».

Dès lors, plutôt que d'annoncer une étude, qu'attend le gouvernement pour prendre des mesures ? Autrement dit,

bezuinigd. De korting van 10% die apothekers toekenden op de prijs van geneesmiddelen is afgeschaft en het aantal terugbetaalde sessies kinesitherapie is verminderd.

De federale regering kondigt paradoxaal genoeg aan dat ze chronisch zieken beter wil steunen. Juist voor hen is kinesitherapie echter vaak het enige middel om voldoende autonomie te behouden.

Bij de zorgverstrekkers is de ontevredenheid algemeen. Dat blijkt uit de reactie van artsen en verpleegkundigen, die menen dat hun beroep wordt beknot. Aan de kinesitherapeuten wordt zonder overleg 1,8 miljard frank bezuinigingen opgelegd, terwijl zij altijd binnen hun begroting zijn gebleven.

De begroting van de gezondheidszorg wordt slecht beheerd. Door de genomen maatregelen komt de gelijke toegang tot de gezondheidszorg in het gedrang. De patiënten worden gestraft en er wordt een systeem van gezondheidszorg met twee snelheden ingevoerd.

Is de rondetafelconferentie sociale solidariteit, die vóór de sociale mars van 20 mei 2001 werd aangekondigd, geen excuus om geen vooruitgang te moeten boeken in de door de sociaal verzekerden en de werknemers gevraagde sociale verbetering?

Wat het sociaal statuut van de zelfstandigen betreft, heeft de groep hoge ambtenaren onder leiding van Bea Cantillon in januari 2001 een eerste rapport ingediend betreffende gezondheidszorg, arbeidsongeschiktheid en kinderbijslag. We wachten al meer dan zes maanden op het tweede rapport over pensioenen, die door de zelfstandigen zelf beschouwd worden als het belangrijkste probleem. Waarop wacht de regering om voorstellen te doen?

De verhoging met 4% van het leefloon, met ingang van 1 januari 2002, blijft onder de verwachting van de socialisten en de groenen. Wij weten dat de belofte om meer te geven als het budgettair mogelijk is, zuiver formeel is. Het wetsontwerp met betrekking tot de integratietegemoetkoming betekent een achteruitgang van onze sociale democratie.

In deze nieuwe verklaring van de eerste minister is geen sprake meer van de zorgverzekering die nodig was om het hoofd te bieden aan de toenemende behoeften als gevolg van de vergrijzing van de bevolking. Men verkiest Vlaanderen alleen te laten optreden.

Het derde gedeelte heeft betrekking op het gerecht. Dat lijkt niet langer één van de prioriteiten van de regering te zijn. De begroting is immers niet gestegen sedert de aanvang van de regeerperiode.

De conclusie ligt dan ook voor de hand: ofwel zijn de prioriteiten van de regering reëel, en moest de ministerploeg worden herschikt om het hoofd te bieden aan de gebreken die aan het licht gekomen zijn, ofwel zijn ze fictief, en kan de huidige ploeg de komende zestien maanden de macht blijven uitoefenen en vooral de media blijven bespelen.

qu'en est-il de ce groupe de travail annoncé dans le plan de travail fédéral, qu'en est-il du rapport promis, qu'en est-il des propositions ?

Concernant la lutte contre la fraude enfin, la note n'annonce rien de très précis : « on vérifiera l'état d'avancement » ... du plan Zenner ? Quelles initiatives spécifiques seront-elles prises ?

J'en viens au deuxième volet : les priorités sociales.

En matière de soins de santé, le gouvernement estime qu'il a « créé une confiance accrue dans le chef de la population ». Cela revient vraiment à appliquer la méthode Coué.

Il est vrai que de grands espoirs avaient surgi à l'annonce du budget 2001 : augmentation du budget « ordinaire », annonce de nouvelles mesures destinées à répondre à des besoins particuliers tels que maladies chroniques, amélioration des soins en oncologie, budget supplémentaire pour les soins palliatifs, meilleur remboursement des montures de lunettes pour enfants, etc. La préparation du budget 2002 est nettement moins euphorique et bien des espoirs sont déçus chez les patients et surtout chez les professionnels de la santé.

Les patients, lésés, estiment à raison que des économies sont faites sur leur dos. Ainsi, la ristourne de 10% octroyée par les pharmaciens sur l'achat de médicaments est confisquée ; le nombre de séances de kinésithérapie prises en charge diminue.

Paradoxalement, alors que le gouvernement fédéral annonce qu'il veut soutenir davantage les personnes souffrant de maladies chroniques pour lesquelles la kinésithérapie constitue souvent la seule manière de conserver une autonomie suffisante, il divise simultanément par trois le nombre de séances de kinésithérapie remboursées.

Chez les prestataires de soins, c'est le mécontentement généralisé, comme le prouvent la réaction des médecins et celle des infirmières qui estiment que l'on déstructure leur profession. Quant aux kinésithérapeutes, ils se voient imposer, sans concertation et alors qu'ils respectaient leur budget, une économie de 1,8 milliard de francs.

Le budget des soins de santé est mal maîtrisé et les mesures prises affaiblissent l'accès égal aux soins de santé pour tous en pénalisant les patients et en créant un système de santé à deux vitesses.

Quant à la table ronde de la solidarité sociale, déjà annoncée avant la marche sociale du 20 mai 2001, ne serait-elle pas une excuse inventée pour ne pas avancer dans la mise en œuvre des améliorations sociales revendiquées par les assurés sociaux et les travailleurs ?

Concernant le statut social des indépendants, le groupe de hauts fonctionnaires présidé par Béa Cantillon déposait au mois de janvier 2001 un premier rapport portant sur les soins de santé, l'incapacité de travail et les allocations familiales. On attend depuis plus de six mois le deuxième rapport qui doit porter sur les pensions, considérées comme le principal problème par les indépendants eux-mêmes. Qu'attend le gouvernement fédéral non plus pour commander des rapports, mais pour faire des propositions ?

L'augmentation de 4% au 1er janvier 2002 du « revenu minimum », que l'on appelle aujourd'hui revenu

d'intégration, est bien en deçà des exigences socialistes et écologistes. Nous savons que la promesse d'augmentation « en fonction des possibilités budgétaires » est purement formelle. Quant au projet de loi relatif à l'indemnité d'intégration, faut-il rappeler qu'il consacre un véritable recul par rapport aux acquis de notre démocratie sociale, en ce qu'il réintroduit une logique morale où la dignité doit se mériter, réduit la dimension humaine de la personne à son seul potentiel de travail et infantilise les rapports entre l'autorité publique et les plus démunis.

Quant à l'assurance autonomie qui doit répondre aux besoins croissants résultant du vieillissement de la population, contrairement à la déclaration gouvernementale de 1999 qui a fondé ce gouvernement, la nouvelle déclaration du premier ministre n'en parle plus. On préfère laisser la Flandre agir seule de son côté.

Le troisième volet porte sur la Justice. Le temps qui m'est imparti étant écoulé, d'autres collègues l'évoqueront ultérieurement à cette tribune. Je voudrais simplement signaler qu'il s'agissait d'une des priorités du gouvernement. Aujourd'hui, la Justice n'apparaît plus comme telle, ce qui se traduit dans le budget de ce secteur qui n'a pas augmenté depuis le début de cette législature.

La conclusion s'impose : soit les priorités du gouvernement sont réelles et l'on s'attendait alors, dans la foulée, à un remaniement significatif de l'équipe ministérielle afin de pallier les carences actuelles que le bilan succinct met singulièrement en lumière, soit ces priorités sont fictives, auquel cas la même équipe peut parfaitement occuper le pouvoir et davantage encore les médias durant les seize mois à venir. Vous nous pardonneriez simplement de ne pas céder à la nouvelle mode que l'on vient d'inaugurer au sein de l'arc-en-ciel, à savoir se désavouer la même journée en rappelant le caractère libéral et flamand du chef du gouvernement et surtout ne pas s'excuser et moins encore se démettre, comme notre condisciple, M. Jean-Marie Dedecker, quand on trompe un directeur de prison et un ministre de la Justice tout en abusant effrontément de ses pouvoirs.

De heer Guy Moens (SP.A). – Ik zal beginnen met enkele zachte kritische opmerkingen en vervolgens de 21 maatregelen in vogelvlucht overlopen.

Het moet ons toch allen opvallen dat dit een volkomen onwezenlijk debat is. Dat we dit debat beter niet hadden gehouden, lijkt wel een bewijs uit het ongerijmde. Ik verwijs naar de discussie in het Bureau die ertoe heeft geleid dat we dit debat vandaag toch houden, terwijl een aantal Bureauleden vonden dat het imago van de Senaat niet moest worden geschaad door een debat in de Kamer over identiek hetzelfde onderwerp, met hoogstwaarschijnlijk identiek dezelfde opmerkingen over te doen. Ik vraag de hier aanwezige Bureauleden dit in hun oren te knopen en daar in de toekomst rekening mee te houden.

Ik spreek mij niet uit over de Franstalige tekst, maar de Nederlandstalige tekst is zeer slecht. Niet alleen door het slordig taalgebruik, ook inhoudelijk is de tekst vaak onbegrijpelijk. Ik kan talloze voorbeelden geven van zinnen zonder betekenis. Mag ik de minister verzoeken om de eerste minister te vragen zijn Nederlandse teksten beter na te lezen en in elk geval zorgvuldiger te formuleren?

M. Guy Moens (SP.A). – *Je commencerai par quelques autocritiques avant d'évoquer les 21 mesures.*

Ce débat est surnaturel. Comme certains membres du Bureau, je pense que le Sénat ternit son image en reproduisant identiquement le même débat qu'à la Chambre. Je demande aux membres du Bureau ici présents d'en tenir compte à l'avenir.

Je ne me prononce pas sur le texte français mais le texte néerlandais est très mauvais, non seulement du point de vue linguistique mais aussi quant à son contenu, parfois incompréhensible. Je pourrais citer de nombreux exemples de phrases qui n'ont aucun sens. Puis-je prier le ministre de demander au premier ministre de mieux relire ses textes et de mieux les formuler ?

Cette note fait comme s'il n'existait plus aucun problème communautaire dans ce pays. On a pu voir hier comment les démons communautaires avaient été chassés du Palais. Mais ils ont atterri au Parlement. Nous serons régulièrement confrontés à la question communautaire lors de l'exécution des 21 points.

In deze nota wordt gedaan alsof er in dit land niet langer een communautaire problematiek is. Gisteren hebben we in het Paleis meegemaakt hoe de communautaire duivels uit de troonzaal werden gestampt. Ze zijn echter in de verkeerde richting gestampt en in het Parlement beland. Vooral bij de uitvoering van de 21 punten zullen we nog herhaaldelijk met de communautaire problematiek worden geconfronteerd. In sommige punten is die expliciet aanwezig, hoe zou het dan kunnen dat wij er niet meer mee zouden te maken krijgen?

In dit tweede gedeelte van mijn toespraak doorloop ik snel 21 punten. Als socialist, verheugt het mij natuurlijk de punten 1, 2, 3, 4 en 5 – en dat zijn toch zeker belangrijke punten, want ze staan bovenaan de nota – eigenlijk punten zijn van de socialistische fractie. Al wat er staat in verband met het Zilverfonds, de sociale solidariteit, de uitkeringen voor de laagste inkomens, de verhoging van het leefloon, de maatregelen voor chronisch en langdurig zieken zijn eisen die op een of andere manier door onze fracties werden geformuleerd.

Mevrouw Jeannine Leduc (VLD). – Dit is een prioriteitennota van de regering. De regering is samengesteld uit verschillende partijen. Dat zijn punten van ons allemaal.

Mijnheer Moens, u moet niet doen alsof alleen uw fractie het voor de minder goeden opneemt. Zo werkt dat niet en dat weet u heel goed.

De heer Guy Moens (SP.A). – U hebt gelijk, mevrouw Leduc. De meerderheid levert de auteurs van deze tekst. Maar wie zorgde voor de inspiratie?

De heer Hugo Vandenberghe (CD&V). – Dat is een zeer belangrijke precisering...

De heer Guy Moens (SP.A). – Voor de heer Vandenberghe komt de inspiratie van boven. Ze wordt ingeblazen door de Heilige Geest en in dit geval kwam die van links...

Mevrouw Leduc, bij de vijf punten die ik heb opgesomd, zit er ook eentje voor de zelfstandigen en u zult zeggen dat dit uw publiek is en dat u ervoor hebt gezorgd.

Mevrouw Jeannine Leduc (VLD). – Wij zijn er én voor de werknemers én voor de zelfstandigen.

De heer Hugo Vandenberghe (CD&V). – Ziedaar de nieuwe verzuiling.

De heer Guy Moens (SP.A). – Ik maak er geen punt van dat u dat zegt, maar anderzijds moet u toegeven dat de heer Happart wetsvoorstellen heeft ingediend waarin hij het opneemt voor de belangen van de zelfstandigen. De heer Mahoux heeft erover gesproken en ook ons liggen de zelfstandigen na aan het hart. Alleen moeten de zelfstandigen weten dat als zij hogere uitkeringen en pensioenen en betere kinderbijslagen wensen, er misschien ook een en ander dient te worden gewijzigd aan de financiering van het systeem, zoals mevrouw Cantillon terecht heeft opgemerkt.

Het is algemeen geweten dat de zelfstandigen niet te klagen hebben over de overheidssubsidies. Er wordt per kop meer geld gegeven aan het systeem van de zelfstandigen dan aan dat van de werknemers.

Een tweede reeks maatregelen handelt over de tewerkstelling. Ik lees dat de activiteitsgraad bij de ouderen 'moet' worden

Je me réjouis que les points 1, 2, 3, 4 et 5 soient en fait des points du groupe socialiste. Il s'agit d'exigences qui ont en effet toutes été formulées, d'une manière ou d'une autre, par nos groupes.

Mme Jeannine Leduc (VLD). – *Il s'agit d'une note de priorité du gouvernement qui se compose de différents partis. Ce sont nos points à tous. Ne faites pas comme si votre groupe défendait seul les moins favorisés, monsieur Moens, cela ne marche pas de cette manière et vous le savez très bien.*

M. Guy Moens (SP.A). – *Vous avez raison, les auteurs de ce texte appartiennent à la majorité, mais qui l'a inspiré ?*

M. Hugo Vandenberghe (CD&V). – *C'est une précision très importante...*

M. Guy Moens (SP.A). – *Pour M. Vandenberghe, l'inspiration vient d'en haut, du Saint Esprit, et dans ce cas précis elle vient de la gauche...*

Madame Leduc, dans les cinq points auxquels je fais allusion, il y en un petit qui concerne les indépendants. Vous direz que c'est votre public et que vous l'avez inspiré...

Mme Jeannine Leduc (VLD). – *Nous défendons et les travailleurs, et les indépendants.*

M. Hugo Vandenberghe (CD&V). – *Voilà le nouveau compartimentage.*

M. Guy Moens (SP.A). – *Vos propos ne me touchent pas. Vous devez reconnaître que M. Happart a déposé des propositions de loi en faveur des indépendants. M. Mahoux en a parlé et les indépendants nous tiennent également à cœur. Mais ils doivent aussi savoir que s'ils veulent des allocations familiales et des pensions plus élevées, il faut modifier le système de financement, comme l'a observé Mme Cantillon.*

Chacun sait que les indépendants n'ont pas à se plaindre des subsides publics. On dépense plus d'argent par tête dans le système des indépendants que dans celui des employés.

Une deuxième série de mesures porte sur l'emploi. Je lis qu'il faut améliorer le taux d'activité des plus âgés. Je préférerais qu'on dise qu'il faut prendre des mesures pour stimuler l'emploi des personnes plus âgées. On aboutit parfois au résultat inverse de celui qu'on escompte quand on contraint les personnes qui, parfois à juste titre, ont adopté certains

verbeterd. Er wordt daar een woord gebruikt dat mij altijd afschrikt. Ik zou zeggen dat er maatregelen moeten worden genomen om de tewerkstelling bij de ouderen aan te zwengelen of te verbeteren. Men krijgt in ons land vaak de tegenovergestelde reactie wanneer men mensen die, soms terecht, bepaalde denkwijzen aangenomen hebben in een keurslijf wil dwingen. Men zegt gemakkelijk dat de activiteitsgraad in België, vooral in de hogere leeftijdsklasse, te laag is vergeleken met de ons omringende landen. Ik ben er echter niet zo zeker van dat de statistieken altijd helemaal vergelijkbaar zijn. Vroeger deed de Nationale Bank een mooie oefening. Zij bepaalde de activiteitsgraad in België op basis van de verzekeringscontracten voor arbeidsongevallen. Dat is natuurlijk een zeer objectieve maatstaf. Er is geen enkele werkgever die niet probeert om zo weinig mogelijk te betalen wanneer hij een contract sluit. Bijgevolg beoordeelt hij zijn risico zo laag mogelijk. Dat risico wordt effectief aangegeven want hij moet immers elk uur en elke dag van elke werknemer verzekeren. Uit de vergelijking die vroeger gemaakt werd tussen de verzekeringen bij ons en elders bleek namelijk dat de activiteitsgraad in België niet aanzienlijk lager lag dan in de andere landen. Ik vraag meer aandacht voor de kwaliteit van de vergelijking. Het spreekt vanzelf dat de laaggeschoolden beter opgeleid moeten worden en dat de vrouwen meer kansen moeten krijgen tot deelname aan het economische circuit. Dat zijn nu precies domeinen waar de gemeenschappen en gewesten belangrijke taken hebben. Het kan niet dat men spreekt over de bevordering van de tewerkstelling van jonge vrouwen en dat men niets doet voor de opvang bij de onthaalmoeders of in de crèches. Door dergelijke maatregelen, waarvoor de federale regering niet bevoegd is, kan die doelstelling gerealiseerd worden.

De bedrijfsvriendelijke maatregelen hebben in de eerste plaats betrekking op de vennootschapsbelasting die hier al herhaaldelijk is aangehaald. Het is voor de SP.A van essentieel belang dat de verlaging van de tarieven in de vennootschapsbelasting een budgettair neutrale operatie is. Dat de minister van Financiën dit goed in zijn oren knoopt want wij zullen dit op de voet volgen. Wij juichen de rulings en een verlaagde belasting op de gereserveerde winsten toe omdat ze voor autofinanciering dienen, maar het moet een neutrale operatie blijven.

De regering vond het nodig om over de *stock option*-regeling te spreken. Hij mag het fiscaal regime daarvan aantrekkelijker maken, op voorwaarde natuurlijk dat de werknemer zijn belasting betaalt bij het begin of op het einde, nadat hij de optie gelicht heeft. Hij zal dat voortaan echter vooraf dienen vast te leggen. Dit wordt een "casino in de tweede macht" om de heer Verreycken te citeren. Een *stock option* is op zich al een gok en als de werknemer dan vooraf nog moet bepalen welk fiscaal systeem hij neemt, wordt er een tweede keer gegokt.

Denk daarover na. Er wordt verondersteld dat de midden- en hoge kaders meestal wel weten wat ze doen, maar die mensen moeten er op een of ander manier van verwittigd worden dat ze twee keren moeten gokken.

Ik heb geen probleem met de promotie van nieuwe technologieën door ze fiscaal te begunstigen. Als een werkgever zijn werknemer een computer schenkt die hij mee naar huis mag nemen, wordt die niet meer als een voordeel in

modes de pensée. On dit souvent que le taux d'activité des plus âgés est plus bas chez nous que dans les pays environnants mais je ne suis pas sûr que les statistiques soient toujours comparables. Dans le passé, la Banque nationale s'est livrée à un exercice intéressant. Elle a déterminé le taux d'activité en Belgique sur la base des contrats d'assurance pour accidents de travail. C'est un critère très objectif. La comparaison entre les assurances chez nous et ailleurs a permis d'établir que le taux d'activité n'était pas beaucoup plus bas chez nous. Il faut être plus attentif à la qualité de la comparaison. Il est clair que les moins qualifiés doivent être mieux formés et que les femmes doivent avoir davantage de possibilités de s'insérer dans le circuit économique. Ce sont des domaines dans lesquels les Régions et Communautés ont un rôle important à jouer. On ne peut parler de la promotion de l'emploi des jeunes femmes sans rien faire pour l'accueil dans les crèches. En prenant de telles mesures, qui relèvent de la compétence fédérale, on peut réaliser cet objectif.

Les mesures en faveur des entreprises ont surtout trait à l'impôt des sociétés. Il est essentiel, pour le SP.A, que cette opération soit budgétairement neutre. Nous suivrons cela de près.

Le ministre a jugé bon de parler de la réglementation Stock option. Il peut les rendre fiscalement plus attrayantes pour autant que le travailleur paie son impôt au début ou à la fin, mais en le déterminant à l'avance. C'est un « casino puissance deux », pour reprendre l'image de M. Verreycken. Une stock option est déjà un pari en soi et si le travailleur doit encore dire à l'avance quel système fiscal il choisit, il parie une deuxième fois.

Pensez-y. On suppose que les cadres moyens et supérieurs savent ce qu'ils font mais il faut avertir ces gens qu'il doivent parier deux fois.

Les nouvelles technologies et les avantages fiscaux ne me dérangent pas. Si un employeur offre un ordinateur à son travailleur en l'autorisant à l'emmener chez lui, ce n'est plus considéré comme un avantage en nature et, par conséquent, l'impôt est moindre.

Nous n'approuvons ce raisonnement que lorsqu'il s'agit du remboursement de frais exposés dans l'intérêt de l'entreprise. Tout le monde s'accorde sur le fait que le salaire comporte des éléments assimilés, à savoir les avantages en nature. Ce principe est notamment appliqué dans le calcul des indemnités de préavis, le règlement des licenciements et le paiement de primes complémentaires. Je ne comprends pas pourquoi le remboursement des frais d'achat d'un ordinateur privé ne peut être considéré comme un avantage en nature.

Nous sommes favorables aux investissements éthiques. Les défenseurs de ce système affirment que leur rendement est meilleur que celui d'autres fonds. Si tel est le cas, pourquoi ces placements requièrent-ils des avantages fiscaux supplémentaires ?

Enfin, la lutte contre la fraude fiscale devrait aboutir à une augmentation considérable des rentrées. Les chiffres du ministère des Finances sont impressionnants. Le chiffre de 800 milliards n'est pas réaliste mais si nous en soustrayons tous les cas litigieux, les faillites et les paiements en souffrance, il reste au moins 100 milliards de francs facilement recouvrables. Si le ministre prend les mesures

natura beschouwd en wordt hij bijgevolg minder belast.

Wij passen tot nu toe deze opvatting uitsluitend toe wanneer het gaat over de terugbetaling van kosten die zijn gemaakt in het belang van het bedrijf. Iedereen is het ermee eens dat het loon gelijkgestelde componenten bevat, namelijk de voordelen in natura die de werknemer van de werkgever ontvangt. Dit principe wordt onder meer toegepast bij de betaling van opzegvergoedingen, de regeling van ontslag en de betaling van bijkomende premies. Ik begrijp niet hoe de terugbetaling van de kosten voor de aankoop van een privé computer door een werkgever, in de toekomst niet meer niet als een voordeel in natura wordt beschouwd.

We juichen het ethisch beleggen uiteraard toe. Het pensioenfonds van de Senaat, waarvan ik voorzitter ben, belegt zijn middelen in belangrijke mate hoofdzakelijk in ethische fondsen. De verdedigers van dit systeem beweren dat het rendement van de ethische fondsen beter is dan het rendement van andere fondsen. De vraag rijst dan ook waarom ethische beleggingen bijkomende fiscale voordelen behoeven.

Ten slotte zal de bestrijding van de fiscale fraude tot een aanzienlijke verhoging van de inkomsten leiden. De cijfers die de vakbond van het ministerie van Financiën heeft bekendgemaakt, zijn indrukwekkend. Het geciteerde bedrag van 800 miljard is niet realistisch, maar als we van dit bedrag alle betwiste zaken, faillissementen en achterstallige betalingen aftrekken, blijft er nog een gemakkelijk te innen bedrag van minstens 100 miljard frank over. Op voorwaarde dat de minister de juiste maatregelen neemt en met een minimum aan goede wil van de ambtenaren, moeten we op relatief korte termijn in staat zijn dit bedrag van 100 miljard te recupereren. De minister heeft verklaard dat de efficiënte inning van de belastingen niet meer ambtenaren, maar wel meer informaticamiddelen vergt. Wat ons interesseert is dat de opbrengst er komt.

De conclusie van dit alles is dat de prioriteiten die de regering heeft opgesomd, een goede basis vormen voor de resterende regeerperiode van anderhalf jaar. We zullen er nauwlettend op toezien wat er met deze lijst van 21 maatregelen gebeurt. Als we al deze punten in wetteksten moeten omzetten, zal de Senaat niet met vakantie kunnen gaan. Maar dat hebben we er wel voor over.

De heer Johan Malcorps (AGALEV). – Ik zal mij beperken tot de bespreking van het twintigste punt van de lijst. Als ik de logica van de heer Moens volg, is dit punt niet erg belangrijk. Het betreft ecologische fiscaliteit en de CO₂-energietafs.

Tijdens het Belgische voorzitterschap werd een opmerkelijk succes geboekt in het raam van Marrakech en de discussie rond het Kyoto-protocol. Dank zij Europa en de inspanningen van minister Aelvoet en staatssecretaris Deleuze is het Kyoto-protocol ondanks de actieve tegenwerking van de Verenigde Staten overeind gebleven.

De vraag rijst nu of we zelf de daad bij het woord voegen en of we een geloofwaardig nationaal klimaatbeleid zullen voeren. Ik heb vorige week overigens een interessant gesprek gehad met mensen van de Amerikaanse ambassade en van het Amerikaanse milieubureau. Zij hebben gezegd dat ze een eigen binnenlands programma hebben en dat ze streven naar

appropriées et si les fonctionnaires font preuve d'un minimum de bonne volonté, on doit pouvoir récupérer cette somme à court terme. Le ministre a indiqué que pour percevoir efficacement les impôts, il lui fallait, non pas davantage de fonctionnaires, mais davantage de moyens informatiques. Ce qui nous intéresse, c'est qu'on enregistre cette recette.

Les priorités du gouvernement constituent une bonne base pour le reste de la législation. Nous suivrons cela de près et si ces points doivent être traduits en textes de loi, le Sénat ne pourra pas partir en vacances. Mais cela en vaudra la peine.

M. Johan Malcorps (AGALEV). – *Je me limiterai au vingtième point de la note. Il s'agit de la fiscalité écologique et de la taxe énergétique CO₂.*

Sous la présidence belge, un succès important a été remporté dans le cadre des négociations de Marrakech et de la discussion relative au protocole de Kyoto. Grâce à l'Europe et aux efforts de la ministre Aelvoet et du secrétaire d'État Deleuze, le protocole de Kyoto a pu être sauvé malgré l'opposition active des États-Unis.

Allons-nous maintenant joindre les actes à la parole et mener une politique nationale crédible concernant les changements climatiques ? Les Américains ont élaboré leur propre plan national et visent à une stabilisation des émissions de CO₂ à court terme. Ils rejettent certes les diktats étrangers mais il se pourrait bien qu'ils aillent plus loin que l'Europe et la Belgique, malgré les déclarations ronflantes de celles-ci. Cela ne veut bien sûr pas dire que j'approuve que les États-Unis se

stabilisering van CO₂ op korte termijn. Ze willen zich daarvoor geen buitenlandse dictaten laten opleggen. Het is echter wel mogelijk dat de Verenigde Staten op eigen krachten verder zullen geraken dan wat wij in Europa en in België zullen realiseren ondanks onze ronkende verklaringen. Dat betekent niet dat ik verdedig dat de Verenigde Staten zich totaal desolidariseren van de rest van de wereld, meer bepaald van de ontwikkelingslanden, en geen enkele verantwoordelijk opnemen ten opzichte van die landen.

Het is makkelijk gezegd dat we het Kyoto-protocol zullen uitvoeren. Op federaal en op gewestniveau moeten we evenwel de daad bij het woord voegen. Volgens de timing van het nationaal klimaatplan heeft op 26 februari een interministeriële conferentie over het leefmilieu plaats. Dan zou het plan misschien worden goedgekeurd. Ik heb anderhalf jaar geleden al gezegd dat het klimaatplan medio vorig jaar had moeten zijn goedgekeurd opdat we geloofwaardig zouden overkomen tijdens ons Europese voorzitterschap. Het is echter nog altijd niet goedgekeurd. Het Vlaamse klimaatplan zou pas in juni klaar zijn en het geheel zou pas eind 2002 operationeel zijn. Het samenwerkingskoord tussen de federale Staat en de drie Gewesten moet eveneens nog door Vlaanderen en Wallonië worden goedgekeurd. We staan dus nog niet zo ver dat de nationale klimaatcommissie kan beginnen te werken. Ik vraag mij dan ook af of we het wel menen met het nationale klimaatbeleid. Daarom blijf ik even stilstaan bij punt twintig van het eenentwintigpuntenprogramma. Ik vraag mij vooral af of we werk zullen maken van een groene fiscaliteit en van een CO₂-energieheffing. Er is immers gebleken dat dit niet het eerste klimaatplan is dat wordt goedgekeurd op Belgisch of Vlaams niveau. Er waren vroeger al klimaatplannen, maar die hebben totaal geen resultaat gehad. De evaluatie achteraf was zeer duidelijk: zonder de invoering van een CO₂-energieheffing kan onmogelijk de beoogde vermindering van de uitstoot van CO₂ of van andere broeikasgassen worden bereikt. De doelstelling van het nationale en het Vlaamse klimaatplan is amper een stabilisering van de CO₂-equivalente uitstoot tegen 2005. Er is dus nog geen sprake van 7,5% tegen 2010. Concreet betekent dat voor Vlaanderen een reductie met 10% ten opzichte van de uitstoot van 1999. Volgens het Vlaamse plan – en ik neem aan dat dit ook zo is voor het Waalse en het Brusselse – zou er via de toepassing van het 'CO₂ rationeel energiegebruiksbeleidsplan 1999' en via een benchmarking van de industrie een CO₂-reductietekort van 7.212 kiloton zijn. Voor het federale niveau zou dat neerkomen op 14.000 kiloton. Er wordt dus zeer duidelijk gesteld dat federale maatregelen absoluut noodzakelijk zijn op het gebied van energie, transport, landbouw, huishoudens en fiscaliteit opdat de beoogde CO₂-reductie inderdaad zou worden gestabiliseerd in 2005. Een CO₂-energieheffing is dus geen vrijblijvende optie, maar een noodzakelijke keuze die moet worden gemaakt, samen met flexibele mechanismen. Daarnaast zijn trouwens nog andere flexibele maatregelen nodig, zoals emissiehandel, joint implementation, enzovoort.

Ik lees in het Nationaal klimaatplan dat de combinatie van bestaande en geplande maatregelen niet voldoende zullen zijn om de Kyoto-doelstelling van 7,5% te realiseren en dat men zeker beroep zal moeten doen op een aantal maatregelen, momenteel in concept- of studiefase. Daarbij blijkt op basis van de berekende prognose met fiscale en niet-fiscale maatregelen dat men nog steeds met een reductietekort wordt

désolidarisent du reste du monde et, en particulier, des pays en voie de développement.

Dire que nous réaliserons le protocole de Kyoto est aisé. Il faut toutefois agir au niveaux fédéral et régional. Selon le calendrier fixé dans le Plan national Climat, une conférence interministérielle sur l'environnement doit avoir lieu le 26 février. Le plan y sera peut-être adopté. Il aurait déjà dû l'être à la mi-2001 pour que la Belgique soit crédible pendant la présidence européenne. Le plan flamand ne serait prêt qu'en juin et ne serait opérationnel qu'à la fin de 2002. L'accord de coopération entre l'État fédéral et les régions doit encore être approuvé par la Flandre et la Wallonie. Ce n'est pas encore demain que la Commission nationale Climat pourra débiter ses travaux. Vouloons-nous réellement mener une politique nationale sur le climat et élaborer une fiscalité écologique et une taxe énergétique CO₂ ?

D'autres plan sur le climat ont déjà été adoptés précédemment mais il n'ont donné aucun résultat. Sans taxe énergétique CO₂, il est impossible de parvenir à la réduction espérée des émissions de CO₂ et d'autres gaz à effet de serre. L'objectif fixé par le plan national et le plan flamand est à peine une stabilisation des émissions de CO₂-équivalent d'ici 2005. Il n'est donc nullement question de 7,5% d'ici 2010. Concrètement, cela signifie, pour la Flandre, une réduction de 10% par rapport aux émissions de 1999. Selon le plan flamand, l'application du plan de 1999 relatif à une utilisation rationnelle de l'énergie et au CO₂, et un benchmarking de l'industrie entraîneraient une insuffisance des réductions des émissions de CO₂ de 7.212 kilotonnes. Pour le niveau fédéral, cela reviendrait à 14.000 kilotonnes. Des mesures fédérales relatives à l'énergie, aux transports, à l'agriculture, aux ménages et à la fiscalité sont donc indispensables pour que la réduction visée des émissions de CO₂ soit stabilisée en 2005. Une taxe énergétique CO₂ est donc une nécessité.

Selon le Plan national Climat, la combinaison des mesures existantes et prévues ne permettra pas d'atteindre l'objectif de 7,5% fixé à Kyoto et il faudra certainement recourir à d'autres mesures toujours à l'étude. Les mesures fiscales et non fiscales ne permettront pas d'atteindre la réduction prévue de 34,3 mégatonnes de CO₂-équivalent. Il restera encore 14,8 mégatonnes qui ne pourront être réalisés que par des mécanismes de flexibilité.

Nos prestations pendant la présidence belge nous ont valu des félicitations des instances internationales. Nous devons maintenant joindre les actes à la parole. Le texte parle d'une coopération renforcée avec les États membres européens favorables à une taxe énergétique CO₂. Certains pays ont déjà une telle taxe. Nous pouvons nous aligner sur les pays scandinaves, les Pays-Bas ou l'Allemagne. Ceci ne requiert pas de mesures draconiennes et ne compromet pas la compétitivité de nos entreprises.

Les mesures prévues au point 20 de la note gouvernementale sont tout à fait insuffisantes : on étudiera si une telle taxe peut être introduite en Belgique. C'est contraire à l'accord de gouvernement qui prévoyait que la Belgique s'efforcera, pendant la présidence belge, de faire adopter cette taxe à l'échelon européen et, en cas d'échec, qu'elle prendrait des mesures allant dans le sens de l'introduction d'une taxe énergétique CO₂, en accord avec les pays voisins. Pour

geconfronteerd, namelijk ongeveer 14,8 megaton CO₂-equivalent van de te reduceren 34,3 megaton. Dit reductietekort zal men invullen door het toepassen van de flexibiliteitsmechanismen.

Ik stel dus vast dat, als we geen enorm gezichtsverlies willen leiden, we nu niet kunnen achterblijven. In het raam van het Belgische voorzitterschap hebben we immers zo goed gepresteerd dat we vanwege internationale instanties algemeen applaus kregen. We moeten nu dus de daad bij het woord voegen. In de tekst is er sprake van een versterkte samenwerking met Europese lidstaten die nu al voorstander zijn van een CO₂-energietaks. Dat is erg zwak uitgedrukt, want zoals de heer Barbeaux zei, hebben een aantal landen al een soort van energietaks. Dat zou verder kunnen gestroomlijnd worden. We kunnen ons aligneren op de Scandinavische landen, op Nederland of op Duitsland. Daarmee worden geen draconische maatregelen gevraagd en dat zal de concurrentiekracht van onze bedrijven niet finaal fnuiken. We stemmen ons daarmee gewoon af op wat in de ons omringende landen al bezig is, dat is de enige politieke moed die van ons gevraagd wordt. Wat onder punt 20 aangegeven wordt, is totaal onvoldoende: het zal onderzocht worden of een dergelijke taks op Belgisch niveau wordt ingevoerd. Dat is in feite in tegenspraak met het regeerakkoord, waarin naar ik meen zeer duidelijk stond dat we tijdens het Belgische voorzitterschap eerst zouden proberen dit te realiseren op het Europese niveau en indien dat niet zou lukken we duidelijke stappen zouden zetten in de richting van de invoering van een CO₂-energietaks in samenspraak met de ons onringende landen. Ik vind dus dat punt 20 veel duidelijker moet gesteld worden. Dit zou concreet gestalte kunnen krijgen door een serieuze discussie te voeren, bijvoorbeeld in het raam van de rondetafelconferentie over de sociale zekerheid, over een alternatieve financiering van de sociale zekerheid door de verlaging van de arbeidskost en de verhoging van de energiekost. Dat werd al door premier Dehaene gelanceerd. Toen werd evenwel de daad ook niet bij het woord gevoegd. Dat is nochtans de fundamentele sociale en ecologische discussie die we zouden moeten voeren. Er is ook aangetoond dat een dergelijke operatie positief zou zijn voor de werkgelegenheid. Helaas blijven we ook nu weer steken in een studie- of conceptfase en van de doelstellingen van het Kyoto-protocol die we uitbazuinen, onder meer door de stemming op dit ogenblik in het Vlaams Parlement, komt er niets in huis. Ik vind dat dit eigenlijk niet kan; dit is een paarsgroene regering onwaardig.

De heer Didier Reynders, minister van Financiën. – De heer Barbeaux zegt dat we 'de erfenis' niet mogen verspillen. Alsof er een reserve beschikbaar was! Deze regering is samengesteld in volle dioxinecrisis. Ze heeft die dan ook moeten aanpakken. Tot vandaag zijn nog enkele gevolgen voelbaar. Toen ik minister van Financiën werd, heb ik een zeer belangrijke schuld geërfd en een tekort, dat vandaag nog bestaat. Zoals de heer Mahoux zei, konden de schuld en het tekort worden verminderd dankzij de inspanningen van de bevolking en van de regeringen die elkaar de jongste twintig jaar hebben opgevolgd. Daarom moet men nog niet de indruk wekken dat de regering van in het begin over een reserve of 'een erfenis' beschikte. In 1999 was er al een begrotingstekort en was de schuld veel hoger dan vandaag.

concrétiser cette intention, il faudrait en discuter sérieusement, par exemple, dans le cadre de la table ronde sur la sécurité sociale et sur un financement alternatif de la sécurité sociale au moyen d'une réduction des coûts du travail et d'une augmentation des coûts énergétiques. L'idée a déjà été lancée par Jean-Luc Dehaene lorsqu'il était premier ministre. Il a en outre été démontré qu'une telle opération serait positive pour l'emploi. Les objectifs de Kyoto restent lettre morte. Cela n'est pas admissible. C'est indigne d'un gouvernement arc-en-ciel.

M. Didier Reynders, ministre des Finances. – Je voudrais réagir brièvement car, comme d'autres l'ont rappelé, le débat a eu lieu dans d'autres enceintes et différentes remarques y ont déjà été formulées.

J'ai entendu M. Barbeaux évoquer le devoir de ne pas gaspiller « l'héritage », comme si une sorte de réserve était disponible ! Le gouvernement a été constitué en pleine crise de la dioxine. Il a dû la prendre à bras-le-corps durant quelques mois. Nous en connaissons encore quelques conséquences aujourd'hui. En outre, en arrivant au ministère des Finances, j'ai découvert une dette très importante et un déficit qui existe toujours. Comme l'a rappelé M. Mahoux, les efforts de la population et des gouvernements qui se sont succédé depuis vingt ans ont permis une diminution de cet

Ik dank overigens allen die gewezen hebben op de resultaten die het Belgisch voorzitterschap van de Europese Unie heeft geboekt, ondanks de moeilijke omstandigheden als gevolg van de tragische aanslagen van 11 september. Die resultaten hebben betrekking op de toekomst van Europa, de sociale aangelegenheden, het milieu, de invoering van onze nieuwe munt.

Sommigen zegden dat de regering zich nu opnieuw bezighoudt met het nationaal beleid. Alsof we er de voorbije maanden geen aandacht aan hebben besteed! Voor Sabena bijvoorbeeld, hebben wij gezorgd voor de klassieke sociale begeleiding. Wij hebben echter ook al het mogelijk gedaan om jobs te redden en een nieuwe luchtvaartactiviteit te starten. Vandaag beleven we die voorzichtige nieuwe start.

Omwille van deze dossiers en de vertraging van de economie wenste de regering een economische en sociale prioriteitennota op te stellen. Naast de sociaal-economische prioriteiten vermeldt de nota ook andere thema's, zoals justitie, politie, verkeersveiligheid, enzovoort.

Eerst en vooral is de begroting in evenwicht en was er in 2000, voor de eerste keer in vijftig jaar, zelfs een begrotingsoverschot. Ook in 2001 was er een surplus en dat moet overeenkomstig het stabiliteitspact ook in 2002 het geval zijn. Tegelijkertijd moet ook de schuldratio dalen. We streven naar een schuldratio van 100% van het bruto binnenlands product in 2003. Dit betekent een vermindering van de schuldratio met 40% in 10 jaar tijd. In 1993 bedroeg de schuldratio immers nog 139%. De Europese Commissie beoordeelt onze begrotingssituatie als positief. Er bestaan grote verschillen in dit opzicht tussen de verschillende landen van de Unie: de Benelux, Oostenrijk, Finland en Zweden krijgen een positieve beoordeling. Dat is niet het geval voor een tweede reeks landen en de Europese Commissie waarschuwt Portugal en Duitsland zelfs voor een structureel probleem.

Op economisch vlak gaan we verder met de verlaging van de lasten op arbeid. In de personenbelasting gaat het niet om een belofte. De wet van 10 juli 2001 vermindert de bedrijfsvoorheffing vanaf 1 januari 2002. Voor de vennootschappen werden de sociale bijdragen verminderd: eerst in 2000, vervolgens in 2002 met 250 miljoen euro. Na een evaluatie is een derde verlaging niet uitgesloten. Voor de vennootschappen hebben de in voorbereiding zijnde maatregelen betrekking op tariefverlagingen en de invoering van ruling- en consolidatiesystemen. De regering moet daarover nog een beslissing nemen en steunt daarvoor op het studiewerk van een werkgroep. Ik beschik nu over een tekst en hoop in de komende weken een akkoord te bereiken over de vennootschapsbelasting. Er komen ook specifieke maatregelen voor de KMO's evenals

endettement et du déficit. Mais de là à laisser penser que notre gouvernement a d'emblée disposé de réserves ou d'un « héritage » ! En 1999, le budget était déjà en déficit et la dette était beaucoup plus élevée qu'aujourd'hui.

Par ailleurs, je remercie tous ceux qui ont insisté sur les résultats acquis durant la présidence belge de l'Union européenne, malgré les circonstances difficiles dues aux attentats tragiques du 11 septembre. Ces résultats concernent l'avenir de l'Europe – nous sommes en train de mettre en place la Convention issue de la déclaration de Laeken –, les matières sociales, le domaine environnemental ou l'introduction dans d'excellentes circonstances de notre nouvelle monnaie.

Certains ont parlé d'un retour du gouvernement à la politique nationale. Comme si, pendant des mois, elle n'avait pas été au centre de nos préoccupations ! Je ne prendrai qu'un exemple : celui de la Sabena. Nous avons non seulement mis en place un accompagnement social classique mais nous avons aussi tout fait pour maintenir des emplois et pour faire redémarrer, dans la mesure du possible, une activité aérienne. Nous assistons aujourd'hui à un redémarrage prudent, à une sauvegarde certes limitée des emplois présents dans le secteur et, surtout, à un volet économique. Face au ralentissement général de l'économie et à des dossiers comme celui que je viens d'évoquer, le gouvernement a souhaité rédiger une note de priorités économiques et sociales. En rappelant ce titre, je précise d'emblée que d'autres thèmes – la justice, la police, la sécurité routière, etc. – sont évoqués en début de note mais celle-ci porte sur les priorités socioéconomiques.

Tout d'abord, le budget est en équilibre et, pour la première fois depuis cinquante ans, on a même enregistré un excédent budgétaire en 2000. Il en a été de même en 2001 et le pacte de stabilité nous impose le même résultat en 2002. Le taux d'endettement doit en outre diminuer. Nous visons un taux de 100% du produit intérieur brut, ce qui implique une diminution de 40% en 10 ans.

La Commission européenne juge notre situation budgétaire positive, contrairement à celle d'autres pays.

Dans le domaine économique, nous poursuivons l'allègement des charges qui pèsent sur le travail. Pour ce qui est de l'impôt des sociétés, on n'en est pas resté au stade des promesses. La loi du 10 juillet 2001 réduit le précompte professionnel à partir du 1er janvier 2002. Pour les sociétés, les cotisations sociales ont déjà été diminuées en 2000, elles le seront encore en 2002 et un troisième allègement n'est pas exclu après évaluation. Les mesures en préparation pour les sociétés portent sur des baisses de taux et l'instauration de systèmes de ruling et de consolidation. Le gouvernement doit prendre une décision à ce sujet et s'appuiera sur l'étude réalisée par un groupe de travail. Je dispose d'un texte et j'espère parvenir à un accord sur l'impôt des sociétés dans les prochaines semaines. Des mesures spécifiques pour les PME seront également adoptées, de même que des mesures de compensation.

compensatiemaatregelen.

De heer Mahoux had het over budgettaire neutraliteit. Er worden uiteraard een aantal anomalieën gecorrigeerd, maar er wordt ook werk gemaakt van de formule van ruling en er wordt begonnen met de fiscale consolidatie van concerns.

Er zijn ook nog enkele extra fiscale maatregelen genomen, bijvoorbeeld voor de bouw- en de horecasector. De heer Mahoux had het over de grote steden. Volgens mij is het mogelijk om twee doelstellingen te combineren: de steun voor de bouwsector en de steun voor renovatieprojecten in stadswijken. Andere fiscale maatregelen hebben betrekking op de werkgelegenheid, inzonderheid de verhoging van het belastingkrediet voor het verlenen van bepaalde diensten. Dat is één van de prioriteiten. Verder zijn er nog maatregelen met betrekking tot de nieuwe technologieën.

De werkgevers moeten een inspanning leveren om de nieuwe technologieën te verspreiden. Daarom is het logisch dat de aanschaf van een pc of een aansluiting op het internet bij de werknemer thuis die wordt betaald door de werkgever, niet als een voordeel in natura wordt beschouwd wanneer dit het bedrijf ten goede komt. Het gaat immers om een soort van vorming. De invoering van nieuwe technologieën in gezinnen en bedrijven moet worden versneld.

Daarnaast komt er ook een fonds dat personen die van hun onderneming dergelijke steun niet kunnen krijgen, in staat moet stellen toegang te krijgen tot de nieuwe technologieën. Dit lijkt me een redelijk evenwicht.

In verband met de ethische beleggingen wijs ik erop dat in de eerste plaats de loonkost moet worden verlaagd. Ik ben niet tegen een debat over de vermindering van de fiscaliteit op kapitaal, maar de vermindering van de loonkost blijft voor de regering prioritair. Er wordt veel gesproken over ethische beleggingen en investeringen in ondernemingen die streven naar duurzame ontwikkeling. We moeten nagaan welke fiscale stimuli we aan dergelijke investeringen en beleggingen kunnen geven, maar hierbij moeten we er wel steeds rekening mee houden dat het gaat om fiscale maatregelen inzake beleggingen, dus inzake het gebruik van kapitaal. We proberen terzake mechanismen uit te werken.

De heer Philippe Mahoux (PS). – *Ethische beleggingen kunnen ook via andere middelen dan de voorheffing worden bevoordeeld.*

Er bestaan beleggingen die duidelijk niet ethisch zijn. Sommige hebben zelfs een desastreus effect op de economie. Er zijn twee opties: ofwel bevoordelen we de ethische beleggingen, ofwel bestraffen we beleggingen die duidelijk speculatief zijn of de economie schaden. We beschikken over meer dan één wapen voor een ethisch aanpak van kapitaal.

De heer Didier Reynders, minister van Financiën. – *Dat is zo, maar ik heb de opdracht gekregen fiscale stimuli uit te werken voor bepaalde beleggingen en investeringen. Ik zal zien wat we kunnen doen.*

Ik wou echter het standpunt van de meerderheid verduidelijken: de eerste prioriteit is de vermindering van de

M. Mahoux a parlé de la neutralité budgétaire. Il y aura bien entendu un certain nombre de corrections d'anomalies mais aussi le développement de la formule de *ruling* ainsi que l'entame de la consolidation fiscale des groupes d'entreprises.

J'en profite pour citer quelques mesures fiscales complémentaires aux mesures socioéconomiques comme des mesures particulières aux secteurs de la construction ou de l'horeca. M. Mahoux a parlé des grandes villes, il me semble évidemment possible de mêler deux objectifs : l'aide au secteur de la construction et celle accordée aux projets de rénovation dans des quartiers urbains. D'autres mesures fiscales touchent au domaine de l'emploi, sur lequel je reviendrai, notamment le renforcement du crédit d'impôt pour certaines activités de service. C'est une des priorités. Il y a encore des mesures touchant aux nouvelles technologies.

Les employeurs doivent consentir des efforts pour propager les nouvelles technologies. Il est donc logique que, si un employeur finance l'achat d'un PC ou un raccordement à internet par un travailleur, cette intervention ne soit pas considérée comme un avantage en nature lorsque l'investissement réalisé au domicile du travailleur est utile à l'entreprise. Il s'agit en effet d'une sorte de formation.

À côté de cela, il est envisagé un fonds en matière de nouvelles technologies qui fera en sorte que ceux qui ne peuvent recevoir ce type de soutien de leur entreprise trouvent d'autres accès aux nouvelles technologies. C'est cet équilibre qui me paraît assez raisonnable.

Quant aux fonds éthiques, la priorité est d'abord de réduire les charges sur le travail. Je l'ai dit à plusieurs reprises, je ne suis pas opposé à débattre de la diminution de la fiscalité sur le capital. Cependant, la priorité du gouvernement reste la réduction des charges sur le travail. On nous parle beaucoup de placement éthique ou d'investissement dans des entreprises favorisant le développement durable. Il faudra examiner quels incitants fiscaux peuvent être mis en place pour encourager ce type de placement, ce type d'investissement, mais en gardant à l'esprit qu'il s'agit de mesures fiscales touchant à des placements, donc à l'utilisation des capitaux. Nous tenterons de mettre au point des mécanismes en la matière.

M. Philippe Mahoux (PS). – À cet égard, il faut savoir qu'il est possible de favoriser les placements éthiques par d'autres biais que celui du précompte.

Il existe des placements qui ne sont à l'évidence pas éthiques. Certains ont même des effets désastreux sur certaines économies. Quand on parle de placements éthiques, on peut suivre deux pistes : favoriser les placements éthiques ou pénaliser les placements manifestement spéculatifs et destructeurs des économies. Il y a deux volets. Si on développe une approche éthique par rapport aux capitaux, plusieurs armes sont à notre disposition.

M. Didier Reynders, ministre des Finances. – J'en prends bonne note, mais la mission qui m'a été confiée est la mise en place d'incitants fiscaux pour certains types de placements ou d'investissements. Je vais voir ce que nous pouvons faire.

Je tenais cependant à préciser la position commune de la majorité : la première priorité va à la réduction des charges

lasten op arbeid, ook al kan worden gedacht aan een of andere maatregel voor sommige kapitaalbeleggingen.

De regering heeft haar standpunt over de CO₂-energietaks sinds haar aantreden niet gewijzigd.

Er kan hierover veel worden gezegd. Ten eerste moet op internationaal, en eerst en vooral op Europees vlak, een akkoord worden bereikt. Dit heb ik sinds mijn aantreden in juni 1999 in de ECOFIN-raad verdedigd. We streven naar een akkoord tussen de vijftien lidstaten, maar mocht dit niet mogelijk zijn, dan zijn we bereid een akkoord te sluiten met minder. De inspanningen die het Belgische Voorzitterschap heeft gedaan, moeten worden voortgezet.

Ten tweede moeten er op nationaal vlak verschillende studies worden gemaakt, zodat we niet alleen een beeld hebben van de impact van een energietaks op de vennootschappen en de ondernemingen, maar ook op de gezinnen en de personen met lage inkomens.

Vice-eerste minister Vande Lanotte, bevoegd voor maatschappelijke integratie en sociale economie, heeft een studie besteld over de repercussies van zo'n heffing op de gezinnen met een laag inkomen. Hetzelfde geldt voor de ondernemingen. Als het mogelijk is, moeten er dus maatregelen worden genomen op internationaal of Europees vlak, maar maatregelen in ons land zijn alleen mogelijk als ze aan twee voorwaarden voldoen: ze mogen niet concurrentieverstorend zijn en ze moeten worden gecompenseerd door een vermindering van de lasten op arbeid.

De heer Johan Malcorps (AGALEV). – Ik hoop dat de regering uitvoert wat in het regeerakkoord staat.

Niet voor het eerst wordt gepeild naar de gevolgen van een energieheffing voor de zwakkere gezinnen, de werkgelegenheid en de concurrentiekracht van onze bedrijven. Tijdens de onderhandelingen over het Sint-Michielsakkoord bijvoorbeeld, waaraan we als oppositie deelnamen, werd ook reeds over de invoering van een energietaks gediscussieerd. Toen werden ook studies besteld en zelfs het Federaal Planbureau werd ingeschakeld. De vragen die toen aan bod kwamen, werden trouwens grotendeels beantwoord.

Nu worden opnieuw twee studies besteld. De eerste met betrekking tot de sociale gevolgen, die tegen 31 december 2001 ingediend moest zijn, werd inmiddels aanbesteed. Daarnaast moest een lastenkohier worden opgesteld door het Federaal Planbureau voor een studie die moet nagaan of er in België een energieheffing kan worden ingevoerd die geen schade toebrengt aan de concurrentiekracht en de werkgelegenheid. Dit zou tegen 31 januari 2002 – morgen dus – aan de regering moeten worden voorgelegd. Wie dit zal doen, weet ik niet maar ik hoop dat het zal gebeuren.

Wanneer moeten die studies klaar zijn? Is er tijdens deze legislatuur nog ruimte om ze, indien ze gunstig zijn, ook uit te voeren? Anders dreigt het doemscenario dat ik daarnet heb geschetst, bewaarheid te worden.

De heer Didier Reynders, minister van Financiën. – Ik herhaal dat we dezelfde redenering blijven volgen: eerst en vooral op internationaal vlak iets doen en, als dit onmogelijk

sur le travail même si on peut envisager l'une ou l'autre mesure pour certains types de placement de capitaux.

En ce qui concerne la taxe CO₂, la position est inchangée depuis l'entrée en fonction de ce gouvernement.

Nous pourrions nous étendre sur ce sujet. Un accord doit tout d'abord être obtenu au niveau international et surtout européen. Je défends cette position depuis mon entrée au conseil ECOFIN en juin 1999. S'il n'était pas possible d'obtenir l'adhésion des Quinze, nous serions prêts à conclure un accord avec certains d'entre eux. Nous devons poursuivre les efforts entrepris pendant la présidence belge.

Ensuite, plusieurs études doivent être menées au plan international pour mesurer l'impact de la taxe énergétique sur les sociétés et les entreprises ainsi que sur les ménages et personnes à faibles revenus.

Le vice-premier ministre Vande Lanotte a commandé une étude sur les répercussions qu'aurait une telle taxe pour les ménages à faible revenu. Il en va de même pour les entreprises. Notre pays ne peut prendre des mesures que si elles remplissent deux conditions : ne pas occasionner de distorsion de concurrence et être compensées par un allègement des charges pesant sur le travail.

M. Johan Malcorps (AGALEV). – J'espère que le gouvernement réalisera ce qui figure dans l'accord de gouvernement.

On a déjà discuté de l'introduction d'une taxe énergétique lors des négociations de l'accord de la Saint-Michel. Des études ont déjà été demandées à l'époque, notamment au Bureau fédéral du Plan. Les questions soulevées à l'époque ont en grande partie trouvé une réponse.

Or, deux nouvelles études sont encore commandées aujourd'hui, l'une sur les conséquences sociales et l'autre sur les effets sur la compétitivité.

Quand ces études seront-elles disponibles ? Si leur résultat était positif, serait-il encore possible de mettre les mesures en œuvre au cours de cette législature ?

M. Didier Reynders, ministre des Finances. – Je répète que nous suivons le même raisonnement : agir d'abord au niveau international et, si cela est impossible, prendre des mesures

blijkt te zijn, op nationaal vlak, evenwel zonder negatieve gevolgen voor de ondernemingen en de gezinnen. Ik herhaal ook dat de Ministerraad beslist heeft een studie te laten uitvoeren in verband met de gevolgen voor de gezinnen.

Tot besluit wil ik nog iets zeggen over drie andere onderwerpen. Het eerste is de werkgelegenheid. De sociaal-economische nota handelt uiteraard over de budgettaire situatie en een aantal initiatieven om het vertrouwen van de burgers en de investeerders te ondersteunen. Ze bevat ook maatregelen die al genomen zijn en al worden uitgevoerd, of op het punt staan te worden uitgevoerd, om arbeidsplaatsen te creëren. Jobcreatie en sociale solidariteit zijn immers prioriteiten inzake economische ontwikkeling.

Werkgelegenheid zal uiteraard voortvloeien uit het budgettair evenwicht, de consolidatie van de economische basis en de vermindering van de lasten op arbeid. Ze zal ook voortvloeien uit de uitvoering van een aantal plannen die in de nota vermeld zijn en die vooral betrekking hebben op doelgroepen, zoals jongeren en oudere werknemers. Ik denk ook aan ons beleid inzake de bevordering van de gelijkheid tussen vrouwen en mannen op de arbeidsmarkt. We moeten voortgaan met het onderzoek en de uitvoering van die verschillende plannen.

Dat geldt ook voor de sociale zekerheid. Ik denk aan de zeer duidelijke oriëntaties in de organisatie van de sociale zekerheid, op basis van de resultaten van het eerste rondetafelgesprek. Even noodzakelijk zijn de herwaardering van het sociaal statuut van de zelfstandigen – een tweede gespreksronde moet uitmonden in een concreet plan –, de bestrijding van de armoede en het moeilijke debat over de gezondheidszorg. De gezondheidszorg is immers één van de uitgavenposten van de overheid die de laatste jaren het meest gestegen zijn. Dat heeft uiteraard te maken met de vergrijzing van de bevolking en de kosten voor de medische technieken.

Ik wil het ook nog even hebben over de modernisering van het economisch apparaat en de infrastructuur die ter beschikking wordt gesteld van de bedrijven en hun werknemers. Het is niet alleen via de fiscaliteit en de sociale zekerheid dat we vooruitgang kunnen boeken, maar ook via de modernisering van ons systeem.

Er waren drie ontwerpen aangekondigd. Een daarvan is al goedgekeurd, namelijk de wet op de werknemersparticipatie. Die vormt een belangrijke aanvulling op de regeling die vooralsnog alleen gold voor managers en bedrijfsleiders. Ik denk aan de stock options. De nieuwe wet biedt de mogelijkheid om veel verder te gaan voor alle werknemers.

Een tweede vorm van ondersteuning is corporate governance. De tekst wordt in de bevoegde kamercommissie besproken en zou ertoe moeten leiden dat onze bedrijven op een wat modernere leest worden geschoeid.

Ten slotte is er de bevordering van de tweede pensioenpijler. De regering heeft vanochtend haar instemming betuigd en ze zal het parlement een aantal fiscale maatregelen terzake voorleggen.

Met haar nota geeft de regering, voor het anderhalf jaar dat ons nog rest vóór de volgende verkiezingen, een richting aan die steunt op een stevige basis inzake werkgelegenheid, sociale zekerheid en lastenverlaging. We moeten in die

au niveau national sans conséquences négatives pour les entreprises et les ménages.

En conclusion, je voudrais revenir sur trois autres éléments. Le premier est l'emploi. La note qui, comme je l'ai dit, est une note socioéconomique, traite bien entendu de la situation budgétaire et d'un certain nombre d'initiatives visant à soutenir la confiance des consommateurs et des investisseurs. Elle précise aussi des mesures déjà engrangées et mises en chantier ou sur le point de l'être pour soutenir la création d'emplois. C'est une priorité quand on parle de développement économique. Le but est d'aller vers cette création d'emplois et vers un renforcement de la solidarité sociale.

L'emploi découlera bien entendu de ce que je viens d'évoquer en termes d'équilibre budgétaire et de consolidation de la base économique, de réduction des charges sur le travail notamment. Il découlera aussi d'un certain nombre de plans précis que je ne rappellerai pas ici puisqu'ils sont tous repris dans la note. Ces plans concernent en particulier des publics cibles. Je pense aux jeunes et aux travailleurs plus âgés. Je pense aussi à la manière dont nous poursuivons la mise en œuvre, parfois avec des incitants fiscaux, d'une politique encourageant l'égalité hommes/femmes sur le marché du travail. Il faut poursuivre l'examen et la mise en œuvre de ces différents plans.

Il en va de même en matière de sécurité sociale, de renforcement du lien social. Je pense aux différentes orientations très précises annoncées dans l'organisation même de la sécurité sociale en fonction des résultats de la première table ronde. Dans ce qui nous paraît indispensable, il y a la revalorisation du statut social des indépendants à travers une deuxième discussion qui doit déboucher sur un plan concret à mettre en œuvre, à travers des efforts de lutte contre la pauvreté – certains ont rappelé les augmentations des minima qui vont intervenir – mais bien entendu aussi à travers un débat difficile sur les soins de santé. Je rappelle que ces derniers constituent un des éléments de dépenses publiques ayant le plus progressé au cours des dernières années, on oublie souvent de le mentionner. C'est un des postes qui progressent le plus, mais de façon très logique, en raison du vieillissement de la population et du coût des techniques médicales utilisées.

Le dernier point que je voulais évoquer est celui de la modernisation de l'ensemble de l'appareil économique et de l'environnement qui est mis à la disposition des entreprises et de ceux qui y travaillent. Ce n'est pas seulement par la fiscalité ou la sécurité sociale que l'on peut avancer ; c'est parfois par le biais d'une modernisation de notre système.

Trois projets avaient été annoncés. L'un a été voté, c'est la loi sur la participation des travailleurs. Je crois qu'elle est très importante parce qu'elle complète des mécanismes qui ne touchaient que des cadres ou des dirigeants d'entreprises. Je pense au *stock options*. La loi permet maintenant d'aller beaucoup plus loin pour l'ensemble des travailleurs.

Deuxième type d'encadrement : le *corporate governance*. Le texte est en débat en commission à la Chambre. Il devrait permettre de donner une vision un peu plus moderne de nos

richting verdergaan en daarbij het begrotingsevenwicht bewaren en alle economische actoren aanmoedigen die zich willen inzetten voor een nieuwe groei.

We hebben ook aandacht voor allen die om diverse redenen behoefte hebben aan de solidariteit van de gemeenschap. Die solidariteit zal worden versterkt via mechanismen die nu eens betrekking hebben op de volledige bevolking, dan weer op doelgroepen. Om die doelstellingen te bereiken, heeft de regering 21 prioriteiten voorgesteld.

De heer Hugo Vandenberghe (CD&V). – Of een debat nuttig en interessant is, hangt uiteraard in grote mate af van het onderwerp. Nu heeft de prioriteitennota van de regering een dergelijke lichtvoetigheid dat het inderdaad moeilijk is je er druk over te maken dan wel je er lovend over uit spreken.

Alleszins was het wel de moeite even te schetsen wat er allemaal is gebeurd voor de nota er kwam. We hebben dat daarstraks uit loutere barmhartigheid niet gedaan, maar nu wil ik toch herinneren aan wat er over deze regering allemaal is gezegd door de heer Di Rupo, die daarvoor ondertussen tot minister van Staat is gepromoveerd: “*La coalition, c’est fini : c’est la cohabitation*”. Ik herinner ook aan de verklaringen van de heer Defeyt en aan de reacties van de eerste minister, die voor een paar uur in staking ging. Wij hebben het in de jaren '80 nog wel meegemaakt dat de socialisten, deel uitmakende van de regering, in staking gingen, maar een eerste minister die niet terug aan het werk wil vooraleer hij publieke verontschuldigungen heeft gekregen, dat was nooit gezien. De heer Defeyt diende naar Canossa te gaan, naar Wetstraat 16.

Pas nadat een dergelijke Wagneriaanse encensering in verschillende bedrijven werd uitgewerkt, waar de ene diva na de andere de scène opkwam en weer afging, konden we naar de finale uitkijken, naar de opkomst van de commandeur zelf, die een prachtige slot zou brengen! En wat krijgen we? Een prioriteitennota, een lijst van prioritaire prioriteiten van studies, onderzoeken, voorwaarden... *Ça manque de souffle*. Dit heeft geen enkele bezieling. De uiteenzettingen van de meerderheidsfracties bewijzen het. De woordvoerders van hun partijen hebben zich al tot hun huidige en potentiële kiezers gericht. Na de bekendmaking van de prioriteitennota kwam de ene persconferentie na de andere.

Volgens de heer Ducarme, die voor zijn vrijmoedige en ongelooflijk vrijgevege uitspraken ondertussen ook al minister

entreprises.

Enfin, l'encouragement au deuxième pilier de pensions – sur lequel le gouvernement a marqué son accord ce matin – grâce à un certain nombre de dispositifs fiscaux qui vont être déposés au parlement en complément du premier projet portant sur le volet essentiellement social.

À mes yeux, avec le soutien de la majorité, le gouvernement, en présentant sa note, donne, pour l'année et demie qui nous sépare encore d'une échéance électorale, un ordre de marche qui repose sur des bases solides en matière d'emploi, de sécurité sociale et de réduction des charges. Cela doit nous permettre de continuer dans la même direction, dans le respect de l'équilibre budgétaire, en donnant un encouragement à tous les acteurs économiques qui veulent s'engager dans le retour de la croissance.

Sont également visés tous ceux qui ont besoin, à des titres divers, de la solidarité de la collectivité. Cette solidarité sera renforcée par des mécanismes précis touchant parfois l'ensemble du public, parfois des publics cibles, à travers les 21 priorités dont je n'aurai pas l'outrecuidance de dire qu'elles constituent 21 priorités pour le 21ème siècle ; elles représentent simplement 21 voies dans lesquelles le gouvernement et la majorité souhaitent encore s'engager dans les dix-sept mois qu'il nous reste à parcourir ensemble sous cette législation.

M. Hugo Vandenberghe (CD&V). – *La note de priorités du gouvernement est d'une telle inconsistance qu'il est difficile de s'y étendre.*

Il est en revanche utile de rappeler les péripéties qui ont précédé la présentation de la note. Monsieur Di Rupo a déclaré : « La coalition, c'est fini ; c'est la cohabitation ». Les critiques de monsieur Defeyt ont amené le premier ministre à faire grève. Il a exigé des excuses publiques de monsieur Defeyt pour reprendre le travail.

Après une telle mise en scène wagnérienne, on attendait une finale somptueuse. Et qu'avons-nous ? Une note de priorités, une liste de priorités prioritaires, d'études, de conditions, ... Cela manque de souffle. Les interventions des groupes de la majorité le prouvent. Les orateurs se sont adressés à leurs électeurs potentiels.

Selon monsieur Ducarme, les libéraux ont pu faire inscrire des dizaines de points dans la note, les socialistes une dizaine et les écologistes quelques points. Chaque groupe revendique ses priorités, alors que d'aucuns prétendent que tous les points sont communs à tous.

Notre débat aurait, bien sûr, été plus intéressant si le gouvernement avait présenté de véritables priorités politiques, autrement dit, si la déclaration gouvernementale avait coïncidé avec le contrôle budgétaire.

Grâce aux efforts de la population, la Belgique a pu échapper aux réprimandes de la Commission européenne.

En ce qui concerne le budget, la Belgique se classe à la dixième place du classement des pays européens. Il est donc faux de répéter sans cesse qu'elle arrive en tête. Elle accuse un déficit important. Il serait donc plus honnête politiquement que le gouvernement précise quelles mesures il compte réaliser en 2002 et quel en sera le coût budgétaire.

van Staat is geworden, hebben de liberalen tientallen punten in de nota hebben kunnen doen opnemen, de socialisten hebben een tiental punten en de groenen ook een paar. Als uitspraak kan dat tellen voor de concordantie binnen de meerderheid! We krijgen vandaag al de weerslag te zien: elke fractie kwam hier zijn punten opeisen, terwijl sommigen beweerden dat alle punten van iedereen waren. Men richtte zich al tot zijn kiezers. Men is wel tegen de verzuiling, maar ieder koos toch weer zijn doelgroep. De ene beweerde dat hij het belang van de zelfstandigen verdedigde, de andere betwist dat dan weer...

Natuurlijk zou ons debat interessanter zijn geweest, als de regering met echte politieke prioriteiten naar buiten was gekomen, anders gezegd, indien de regeringsverklaring was samengegaan met de begrotingscontrole. Die was trouwens al voor januari aangekondigd, maar is toen niet doorgegaan.

We hebben vanmiddag nog gelezen dat de Europese Commissie twee reprimandes heeft uitgedeeld, een aan Duitsland en een aan Portugal, omdat het begrotingsdeficit daar dit jaar de drie procent zou overstijgen. Er gingen ook twee waarschuwingen weg, een naar Frankrijk en een naar Italië. Het is goed dat België, dankzij de inspanningen van de bevolking, niet in dat rijtje voorkomt.

België staat voor wat de begroting betreft op de tiende plaats van de vijftien landen van de EU. Het is dus niet juist voortdurend te zeggen dat België op de eerste plaats staat. België heeft een belangrijk deficit. Het zou dus politiek eerlijker zijn indien de regering zou zeggen welke maatregelen ze in 2002 wil realiseren en wat de begrotingskost daarvan is. Ik was aanwezig vorig jaar bij een toespraak van minister Daems voor de Hoge Raad voor de Middenstand over zijn plan, dat enkele tientallen miljarden kost. Van dit plan is niets uitgevoerd. Zulke plannen kan iedereen maken. De geloofwaardigheid en de spankracht van het debat vergen een aantal voorafgaande voorwaarden. Die zijn niet aanwezig.

Het debat toont de opmars van de Calimero's aan: de regeringsverklaring is niet antipathiek, maar vrijblijvend. Nochtans zijn daadkracht en inlevingsvermogen nodig. De regeringsverklaring komt daar niet aan tegemoet. Hoe langer deze regering verder doet, hoe minder goed dat is voor het land.

De heer Michel Barbeaux (PSC). – *De minister weet heel goed dat de erfenis uit het verleden, waarover ik het had, geen financiële reserve is. Ze bestaat uit een drastische vermindering van het tekort en een omgekeerd sneeuwbaaleffect in de openbare schuld. Dit kon worden gerealiseerd dankzij de inspanningen van de bevolking en de moedige beslissingen van de vorige regeringen.*

De regeringsnota heeft betrekking op de sociaal-economische prioriteiten. We mogen eruit afleiden dat Justitie minder prioritair is. Een prioriteit wordt ook gekenmerkt door de budgettaire middelen die ervoor worden vrijgemaakt. Justitie is duidelijk geen prioriteit van deze regering.

We weten dat een paarsgroene coalitie compromissen moet sluiten, maar elke minister moet ze naleven. Het debat van zo-even heeft duidelijk aangetoond dat de minister van Financiën niet echt enthousiast is over de eisen inzake ethische beleggingen en de CO₂-energietafs, die vooral van

La déclaration gouvernementale n'est pas antipathique, elle n'engage à rien. Le dynamisme et la capacité de se mettre à la place d'autrui sont pourtant des qualités nécessaires dont ne témoigne pas la déclaration gouvernementale. Plus ce gouvernement sévira, pire ce sera pour le pays.

M. Michel Barbeaux (PSC). – *Tout d'abord, lorsque, monsieur le ministre, vous rapportez mes propos concernant l'héritage du passé, vous savez très bien que cet héritage ne constitue pas une réserve financière. Il s'agit d'une diminution drastique du déficit et d'un effet « boule de neige » inversé de la dette publique réalisés grâce aux efforts consentis par la population et courageusement décidés par les gouvernements précédents.*

Par ailleurs, comme vous l'avez dit, monsieur le ministre, la note porte sur les priorités économiques et sociales, mais il est tout à fait légitime, sur le plan politique, de considérer que certaines priorités sont moins prioritaires, notamment la Justice. Une priorité se traduit aussi par l'évolution des moyens budgétaires qui y sont consacrés et là, manifestement, la Justice n'est pas une priorité de ce gouvernement.

Nous savons qu'un gouvernement arc-en-ciel doit faire des compromis mais chaque ministre doit les respecter. Il semble

de PS en Ecolo komen.

De minister heeft ook benadrukt dat de sociale band een belangrijk element is in een maatschappij als de onze. Wij herhalen onze vrees dat onze maatschappij, waarin de solidaire verzekering door het socialezekerheidsstelsel wordt georganiseerd, steeds verder afglijdt naar een systeem van bijstand na onderzoek van de bestaansmiddelen.

De heer Vandenberghe heeft reeds gezegd dat de prioriteiten nogal zwak zijn. We zien niet goed welk voluntaristisch beleid de regering tot het einde van de regeerperiode wil voeren.

– **De bespreking is gesloten.**

Samenstelling van commissies

De voorzitter. – Bij de Senaat is een voorstel ingediend om in de commissie voor de Sociale Aangelegenheden

- de heer Johan Malcorps door mevrouw Jacinta De Roeck te vervangen als plaatsvervangend lid;
- mevrouw Jacinta De Roeck door de heer Johan Malcorps te vervangen als effectief lid.

(Instemming)

De agenda van deze vergadering is afgewerkt.

De volgende vergaderingen vinden plaats donderdag 31 januari 2002 om 10 uur en om 15 uur.

(De vergadering wordt gesloten om 17.35 uur.)

Berichten van verhindering

Afwezig met bericht van verhindering: de dames Cornet d'Elzies en De Schamphelaere, om gezondheidsredenen, en de heren Remans en Van Hauthem, wegens andere plichten.

que le ministre des Finances ne soit pas très emballé par les revendications portées essentiellement par le parti socialiste et Écolo en ce qui concerne les placements éthiques ou la taxe CO₂. Le débat qui a eu lieu tout à l'heure en séance publique le démontre.

Enfin, vous avez dit que le lien social est un élément important d'une société telle que la nôtre. Nous rappelons notre crainte d'un glissement permanent et progressif d'une société basée sur le principe de l'assurance solidaire, organisée par la sécurité sociale, vers un système d'assistance octroyée après enquête sur les ressources.

Comme l'a dit M. Vandenberghe, il s'agit de priorités relativement faibles. On ne voit pas très bien quelle politique volontariste le gouvernement actuel compte mener d'ici à la fin de la législature.

– **La discussion est close.**

Composition de commissions

M. le président. – Le Sénat est saisi d'une demande tendant à remplacer au sein de la commission des Affaires sociales

- M. Johan Malcorps par Mme Jacinta De Roeck comme membre suppléant ;
- Mme Jacinta De Roeck par M. Johan Malcorps comme membre effectif.

(Assentiment)

L'ordre du jour de la présente séance est ainsi épuisé.

Les prochaines séances auront lieu le jeudi 31 janvier 2002 à 10 h et à 15 h.

(La séance est levée à 17 h 35.)

Excusés

Mmes Cornet d'Elzies et De Schamphelaere, pour raisons de santé, et MM. Remans et Van Hauthem, pour d'autres devoirs, demandent d'excuser leur absence à la présente séance.